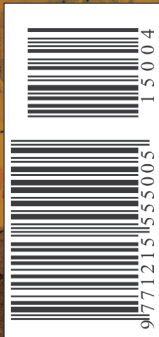
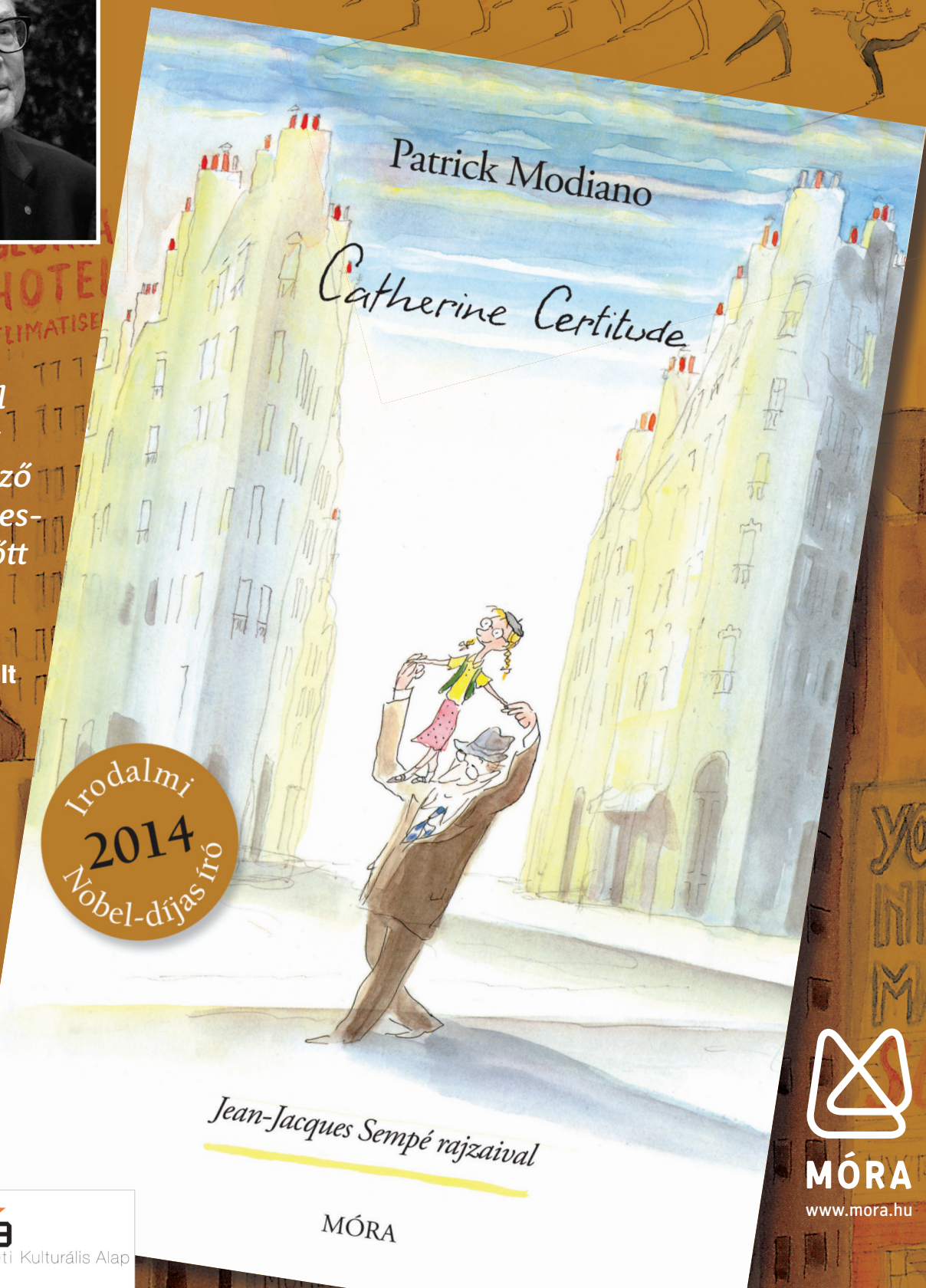

A 2014-ben irodalmi Nobel-díjjal jutalmazott francia szerző finom bölcses-séggel átszőtt kisregénye.

Pacskovszky Zsolt írása lapunk 9. oldalán

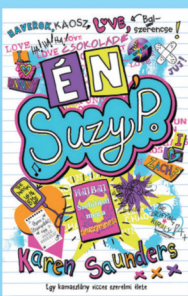
Kalandos küldetés
1790 Ft
170 × 230 mm
48 oldal
flexibilis borító

A kis herceg
3990 Ft
245 × 285 mm
104 oldal
bélelt borító

Séta...
2790 Ft
185 × 265 mm
120 oldal
zipzáras tokban

ÉN, Suzy P.
2490 Ft
130 × 200 mm
352 oldal
puhafedeles

Történelmi kalandok a magyarság múltjában 1., 2.
3990 Ft
245 × 285 mm
104 oldal
bélelt borító

Napraforgó

1047 Budapest, Baross u. 91–95. • Telefon: (06-1) 272 1313 • Fax: (06-1) 272 1312 • E-mail: napraforgo@napraforgokiado.hu • www.napraforgokiado.hu

GYORS, SODRÓ TÖRTÉNET TELE ÁRULÁSSAL ÉS BOSSZÚVAL. MÁR AZ ELSŐ OLDALON MAGÁVAL RAGADOTT, ÉS NEM IS ERESZTETT TÖBBÉ.

GEORGE R. R. MARTIN
A TRÓNOK HARCA ÍRÓJA

EGY KIRÁLYNAK
GYŐZNI KELL.
A TÖBBI NEM SZÁMÍT.

www.athenaeum.hu
www.lira.hu

A tartalomról

4 XXII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál Programajánló

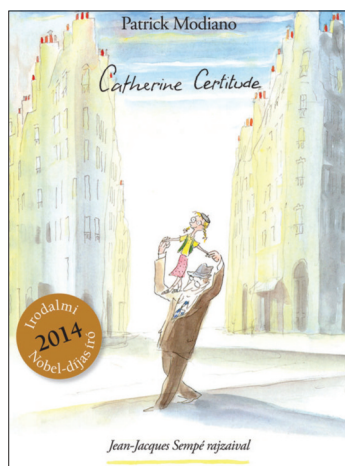
6 Tornai Szabolcs könyvajánlója Író a piacon

Jól ismert az a folyamat, hogy ha valaki befut, akkor jól csengő márkanévvé válik, s akkor bizony nem az ihlet, hanem a megrendelő és a szerződés az úr.

9 Pacskovszky Zsolt írása Catherine-nal a vonaton

Egy vonaton olvastam először a Catherine Certitude eredeti, francia szövegét, pár hónappal ezelőtt. Október közepe volt, hajnal, a vonat zökkenéseitől vízcseppek szaladtak le a koszos üvegen.

13 Koncz Tamás könyvajánlója Teljes részlet

Markó Béla gyakran jeleníti meg a létező világot összekapcsolódó szövetszálak és ízületek hálózataként, de mindig kitűnik, hogy a tartásra, kötésre rendelt halmaz önmagában céltalan.

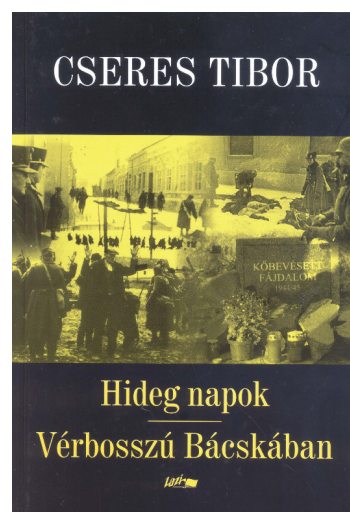
18 Votisky Zsuzsával, a Typotex Kiadó vezetőjével Szepesi Dóra beszélget A korszellem: irónia

A mai korszellemtől távol áll a pátosz. Úgy látom, az irónia, sőt még inkább az önirónia fejezi ki a korszellemet és ez jól nyomon követhető a kortárs európai irodalomban is. Én ezt nagyon kedvelem.

26 Pécsi Györgyi könyvajánlója Ami összetartozik

Az olvasó, aki éppen az iszlám állam meg a boko haram kegyetlenségéről lát, hall, olvas és fölhabarodik, azt gondolja, nem érheti meglepetés, civilek lefejezésénél, falvak fölgyújtásánál nincs elretentőbb.

ÚJ KÖNYVPIAC

Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének tagja

Felelős kiadó: Lafferton Kálmán

Kiadja: Lafferton és Társa Kft.

Szerkesztőség:

1043 Budapest, Bocskai u. 26.

Tel.: 210-9933, 210-9934, Fax: 210-9935

E-mail: ujkonyvpiac@ujkonyvpiac.hu

Honlap: www.ujkonyvpiac.hu

HU ISSN 1215-5551

Április 23., csütörtök

15.00–15.45

Teátrum

Ünnepélyes megnyitó

A könyvfesztivált Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere nyitja meg. Közreműködik: a Kávészünet együttes

16.00–17.00

Teátrum

Pódiumbeszélgetés a Könyvfesztivál díszvendégével, Jonathan Franzennel

Beszélgetőtárs: Winkler Nóra

17.00–17.45

Teátrum

Budapest Nagydíj átadása

Budapest Főváros Önkormányzata és a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése díját Tarlós István, Budapest főpolgármestere és Kocsis András Sándor, az MKKE elnöke adja át Jonathan Franzennek.

Laudációt mond: Háy János

Április 24., péntek

10.00–18.00

Európa Pont, Millenáris

Európai Írótalálkozó – A Fejlesztés Európai Éve 2015.

(10.00–11.30)

Fejlesztési stratégiák: a progresszió és a regresszió múltja és jelene Európában

Moderátor: Barna Imre

Résztevők: Kjell Westö, Pavel Viličkovský, Alfonso Cruz, Dalos György, Szécsi Noémi és Konrád György

(12.00–13.30)

Van-e nemzetek feletti irodalom a nyelvi határokon és regionális tradíciókon túl is?

Moderátor: Csordás Gábor

Résztevők: Ilma Rakusa, Andrej Nikolaidis, Ioana Parvulescu, Pavol Rankov, Dora Čechova, Żanna Słoniowska és Horváth Viktor

(14.30–16.00)

Egyenlőtlen fejlődés személyes-, családi- és társadalmi szinten

Moderátor: Gács Anna

Résztevők: Iselin C. Hermann, Sylwia Chutnik, Elisabeth van Nimwegen, Tommi Kinnunen, Karin Peschka, Fabio Deotto és Mán-Várhegyi Réka

(16.30–18.00)

A Nyugat és a többiek: civilizáció és barbárság?

Moderátor: Bán Zsófia

Résztevők: Bouke Billiet, Heinz Helle, Franz Friedrich, Mathias Menezgoz, Bruno Viera Amara és Péterfy Gergely

11.00–12.00

Osztovits Levente terem

Jonathan Franzen sajtótájékoztatója

Résztevők: Jonathan Franzen és M. Nagy Miklós, az Európa Könyvkiadó igazgatója

(Kizárólag a sajtó képviselőinek)

XXII. Budapesti Könyvfesztivál

Program

14.00–15.30

Lázár Ervin terem

220 ÉVES A SZERVEZETT MAGYAR KÖNYVPIAC

Az International Publishers Association, a Federation of European Publishers és a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése elnökségének közös konferenciája

15.00–18.00

B1 stand

220 ÉVES A SZERVEZETT MAGYAR KÖNYVPIAC

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének szakmai konferenciája

Köszöntőt mond Kocsis András Sándor, az MKKE elnöke és Zentai Péter László, az MKKE igazgatója

A könyvkereskedelem átalakulása, változás a terjesztésben itthon és külföldön

Moderátor: Sugár S. András (Scolar)

Résztevők: Kovács Péter (Libri Könyvkiadó), Banyó Péter (Pozsonyi Pagony) és Kolosi Bea (Líra)

Digitális technika, a könyv jövője

Moderátor: Szabó Tibor Benjámin (Athenaeum)

Résztevők: Földes László (Kossuth), Csordás Attila (Líra–T-Online) és Szűcs Roland (Book and Walk)

Az állam szerepvállalása a könyvpiar piacosításában

Moderátor: Zentai Péter László (Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése)

Résztevők: Hermann Róbert (NKA Könyvkiadás Kollégium), Hoppál Péter kultúráért felelős államtitkár (EMMI) és Szigeti László (Kalligram Kiadó)

(Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése)

ti Nemzetközi Fesztivál

majánló

Kora estétől éjfélig, több helyszínen Kis Könyves Éj 2015 – A független könyvesboltok éjszakája

Aki szereti a könyveket, keresi a könyvesboltok különleges hangulatát, és felcsigázza egy könyves séta gondolata a tavaszi estében, mind velük ünnepelhet. A könyvesboltok 24-én saját stílusukhoz és vevőkörükhöz illő kulturális programmal várják látogatóikat kora estétől éjfélig.

A részt vevő vidéki és fővárosi könyvesboltok és kulturális intézetek pontos listáját, valamint a részletes programot a kiskonyvese.blog.hu és a [facebook.com/kiskonyvesej](https://www.facebook.com/kiskonyvesej) oldalakon találják!

(Kis Könyves Éj)

Április 25., szombat

11.00–12.30

Osztovits Levente terem

Diszkomfortzóna – beszélgetés Jonathan Franzennel

Résztevők: Jonathan Franzen, Bart István és Veiszer Alinda

(Európa Könyvkiadó)

14.00–15.30

Lázár Ervin terem

Európai Elsőkönyvesek Fesztiválja Első pódiumbeszélgetés

Moderátor: Gács Anna

Résztevők: Bouke Billiet (Belgium), Dora Čechova (Csehország), Fabio Deotto (Olaszország), Franz Friedrich (Németország), Tommi Kinnunen (Finnország), Davorin Lenko (Szlovénia), Karin Peschka (Ausztria), Bruno Viera Amaral (Portugália), Tomáš Varga (Szlovákia)

(16.00–17.30)

Európai Elsőkönyvesek Fesztiválja Második pódiumbeszélgetés

Moderátor: Forgách András

Alexandros Adamidis (Ciprus), Heinz Helle (Svájc), Mán-Várhegyi Réka (Magyarország), Mathias Menegoz (Franciaország), Elisabeth van Nimwegen (Hollandia), Ane Riel (Dánia), Frøydis Sollid Simonsen (Norvégia) és Żanna Słoniowska (Lengyelország)

(Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése)

18.00–19.30

Supka Géza terem

220 ÉVES A SZERVEZETT MAGYAR KÖNYVPIAC

A magyar próza estje

Pódiumbeszélgetés és szemelvények bemutatása a kortárs hazai próza jeles szereplőivel – középpontban a magyar irodalom és a magyar könyvkultúra

Moderátor: Juhász Anna

Résztevők: Grecsó Krisztián és Háy János írók, valamint Egyedi Péter és Kollár Klemencz László zenészek
Közreműködik: Jordán Tamás színművész

(Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése)

Április 26., vasárnap

13.00–14.00

Osztovits Levente terem

Díjátadás Budai-díjak

A díjakat Láng Zsolt, a II. kerület Önkormányzatának polgármestere adja át.

Az Év Kiadója, valamint az Év Vidéki és az Év Fővárosi könyvesboltja MKKE díjainak átadása

Az elismeréseket az MKKE elnöke adja át.

Az Év hangoskönyves hangja díj átadása

A díjat Kocsis András Sándor adja át.

13.30–14.30

Hess András terem

A szlovákok már a spájzban vannak

Mi köti össze két szomszédos ország irodalmát? Mit tudnak nyújtani egymásnak? Találkozó a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál 2016-os szlovák díszvendégsége bejelentésének apropóján.

Résztevők: Pavel Vilikovský és Esterházy Péter, valamint Zentai Péter László (Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál), Szigeti László (Kalligram Kiadó), Gabriel Hushegyi (Szlovák Intézet) és Miroslava Vallová (Irodalmi Információs Központ)

(Irodalmi Információs Központ)

17.00–18.00

Teátrum

Születésnapi Irodalmi Szalon

Házigazda: Tarján Tamás

Meghívottak: **90 éves:** Nemeskürty István és Vitányi Iván; **85 éves:** Csoóri Sándor, Réz Pál és Sándor Iván; **80 éves:** Bertók László, Tózsér Árpád és Vekerdy Tamás; **75 éves:** Vathy Zsuzsa; **70 éves:** Kovács István és Szörényi László; **65 éves:** Csordás Gábor, Esterházy Péter, Kulcsár Szabó Ernő, Rakovszky Zsuzsa, Szilágyi Ákos és Vámos Miklós

(Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése)

Író a piacon

Tornai Szabolcs könyvajánlója

„Negyvenöt évesen szinte naponta hálás vagyok, amiért olyan felnőtté váltam, mint amilyen lenni szerettem volna tizenhét éves koromban. Lejártam a tornaterembe az izmimat fejleszteni; elég jól megtanultam bánni mindenféle szerszámmal. Közben szinte naponta csatát vesztek a még mindig bennem lakó tizenhét éves kamasz ellen. Képes vagyok megenni ebédre egy fél doboz Oreo kekszet, leragadni a tévé elé, nagy erkölcsi kinyilatkoztatásokat tenni, szakadt térdű farmerben járni, martinit inni kedden este, belefeledkezni egy sörreklám dekoltázsába, leszólni minden olyan társaságot, amely nem fogad be, és ha meglátok egy Range Rover, kedvem lenne végighúzni az oldalán egy kulcsot, és kiszúrni a gumiját; közben meg úgy viselkedem, mint aki örökké fog élni. Ez a kettős szorítás, a magabiztossággal kevert jelentéktelenség tudata, persze sosem múlik el” – írja a ma ötvenöt éves amerikai sztáríró, Jonathan Franzen az eredetileg 2006-ban megjelent önéletrajzi könyvében, amelynek

címe: *Diszkomfortzóna*. Egy másik jellemző idézet a memoárból: „A regény cselekménye... – állapítja meg Rilke művéről, a Malte Laurids Brigge feljegyzéseiről a szerző – nekem nagyon érdekesnek és jelentősnek tűnt.” Ha gonosz akarnék lenni, maró gúnyjal azt mondhatnám, Franzen szellemi törekvései az efféle megállapításokban ki is merülnek. Valójában persze arról van szó, hogy egy felkapott író – aki 2001-ben robbant be az amerikai köztudatba *Javítások* című regényével (amely magyarul is olvasható az Európa Kiadó jóvoltából), és aki 2010-ben abban a kiváltságban részesült, hogy számos irodalmi nagyság után, ráadásul tízéves szünetet megtörve, a Time magazin címlapján szerepelt, amikor megjelent második regénye, a *Szabadság* (szintén olvasható magyarul szintén az Európának köszönhetően) – akkurátusan megírta életének a nagy részét, főként a gyerekkori és fiatalkori éveit. S nagy valószínűséggel nem spontán ötlettől vezérelve tette ezt, hanem a könyvkiadási és könyvkereskedelmi gépezet

szigorú szabályainak engedelmességedve. Jól ismert az a folyamat, hogy ha valaki befut, akkor jól csengő márkanévvé válik, s akkor bizony nem az ihlet, hanem a megrendelő és a szerződés az úr.

Nehéz nem efféle hátsó gondolatokkal olvasni Franzen könyvét. Annál is inkább, mivel feltűnő, hogy a szaggatott életrajz csupa külső esemény leírásából és az ezekhez fűzött – a fentiekhez hasonlóan langyos – reflexiókból áll, időnként megtűzdelve néhány nagy író – vagy képregényrajzoló, főként Charles M. Schulz – egy-egy alkotásának iskolás elemzésével. Nem tudok elalélni a műélvezettől, amikor azt olvasom Franzen könyvében, hogy édesapja „1965-ben, amikor már a pályafutása csúcsa felé járt, évi 17 ezer dollárt keresett (kicsivel többet, mint az országos statisztikai középérték duplája)”, vagy hogy a szülői ház értéke a közép-nyugati nagyvárosban, St. Louisban hogyan változott az évtizedek során, s miközben a szerző arról számol be, hogy édesanyja halála után el kellett adnia

Fotó: Graham Shelby

az emlékekben bővelkedő ingatlant, hiába adja meg újra meg újra a pontos dollárösszegeket, nem indul meg az irodalmi nyáleválasztásom. Jó lenne, ha Franzen rá tudna cáfolni arra a finnyás előítéletre, hogy kizárólag a legnagyobbak élettörténete érdekes, de nem tud. Teszi a dolgát egy bizonyos korban, helyen és időben, eleget téve a siker követelményeinek. Nyíltan beszél kamaszkori szexuális élményeiről, amelyek semmiben sem különböznek más kamaszok szexuális élményeitől, ha kell, bátran leleplezi önmagát, bevallva, hogy idegesítik a természeti katasztrófák áldozatainak megsegítését sürgető felhívások, hogy feleségével imádták mások cikizését („A mások lesajnálása – a tökéletlenségeik miatt – mindig a kedvenc sportunk volt.”), vagy hogy élete egyik legnagyobb szégyene, hogy nyolcéves korában a szomszéd kislányok előtt bohóckodva letolta a gyatyáját, bár arra már nem emlékszik, hogy az alsóját is lerántotta-e, vagy csak a nadrágját. Lelkiismeretesen beszámol a szüleivel való viszo-

nyáról, az otthoni veszekedésekről, ha kell, teljes terjedelemben idézi szülei leveleit és a saját válaszeveleit, siratja a Földet, megrendültségéről tesz tanúbizonyságot, amikor a globális felmelegedést és a természetpusztítást ecseteli, hosszan fejtegeti házasságának szép pillanatait csakúgy, mint tönkremenetelét, és azt a merészséget is megengedi magának, hogy gúnyosan bírálja a kereszténységet: „Ha Krisztust megfosztjuk az istenségétől, akkor csak a hókuszpókusz marad.”

A hat fejezetből álló kötet egy tekintetben azonban rendhagyó: az utolsó rész a szerző madarászszenvedélyéről szól. Egy egész fejezeten át ecseteli, hogy mennyire szereti a madarakat, s hogy fél vagy akár egész napokat is rászán arra, hogy meglehesse őket. Sőt, nem ritkán madarokról álmodik. Ez az a része a kötetnek, amelyből kiderül, hogy a szerző élete némiképp elüt az átlagostól. Ez az ő kivonulása a társadalomból, tiltakozása a civilizációs életforma ellen, különcségenek meg-

nyilvánulása. Büszkén megírja, hogy sokan – például szerkesztők, irodalomárok – csodabogárnak tartják emiatt, de ezzel ő nem törődik. Ezután azonban kissé diszkomfortérzést kelt – bár az író őszintesége becsülendő –, mikor megvallja azt is, hogy sok madarászás után igencsak visszavágyik az emberi világba. „Ahogy a Skimmer egyre beljebb hatolt a csatornában, más darvakhoz sikerült olyan közel férköznünk, hogy még azt is hallottuk, hogyan ropogtatják a kék tarisznyarakot, ami kedvenc téli táplálékuk. Láttunk egy olyan párt is, amely épp azt a kényeskedve, fel-felröppenve szökdécselő táncot járta, amely szexuális izgalmi állapotba hozza őket. Útitársaim példáját követve én is elővettem a fényképezőgépet, és kötelességszerűen készítettem néhány képet. Akkor azonban hirtelen... elegendem lett a madaraktól és a madarászásból. Abban a pillanatban legalábbis inkább lettem volna otthon, újra NewYorkban, a saját fajtám közt.”

Megint itt az északi fény

A Scolar Kiadó évek óta fontos missziót teljesít a minőségi skandináv szépirodalom magyarországi megjelenésében. Olyan – nagy népszerűségnek örvendő – szerzőket ismertetett meg a magyar közönséggel, mint Sofi Oksanen (a 2014-es Budapesti Könyvfesztivál díszvendége) Linn Ulmann, Erlend Loe, Kim Laine, Hallgrímur Hellgason, Herbjörg Wassmo, **Janne Teller** és **Per Petterson**, az idei Könyvfesztiválra a két utóbbi szerző legújabb köteteivel ismerkedhetnek meg az olvasók.

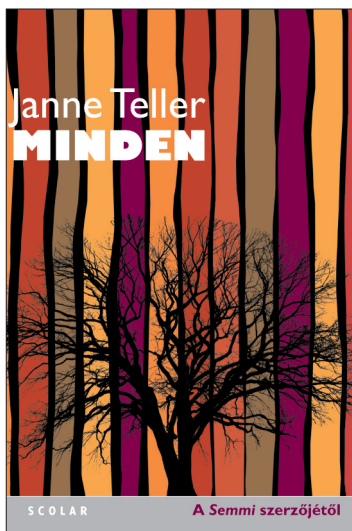
Janne Teller elsősorban fiatal olvasókhöz szól. Méltán népszerű könyvei élénk vitát kavarnak itthon és a világban egyaránt.

Mára kötelező olvasmánnyá vált *Semmi* című regényét először betiltották a toleranciájáról híres Dániában. E művét több gimnáziumban is előadták, a Budapesti

Bábszínház harmadik éve tartja műsorán, miközben az ötödik utánnomása fog ki a hazai boltokból.

A *Ha háború lenne nálunk* provokatív, migrációról szóló tanmese után a harmadik magyar nyelven megjelenő könyve, a *Minden* mindnyájunkat érintő konfliktusokat helyez az elbeszélések középpontjába. Mi kényszerít például egy fiatalembert arra, hogy erőszakot alkalmazzon? Meg lehet-e érteni az intoleranciát és a szélsőségeséget? A bosszú mikor elfogadható indíték, egyáltalán erkölcsileg elfogadhatóvá lehet-e tenni a bosszúállást? Teller új könyvében szokása szerint súlyos és kényelmetlen kérdéseket tesz fel, szembesít tetteink legszörnyűbb következményeivel, és állásfoglalásra kényszerít. Minden egyes novellában döntenünk kell helyes és helytelen, jó és rossz között.

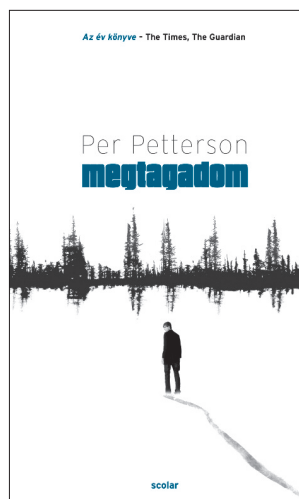
Ahogy az életben, de ott nem vesszük annyira komolyan.

Per Petterson számára a siker a *Lótolvajok* 2003-as megjelenése után érkezett el, megkapta többek között az dublini IMPAC 100.000 eurós díját. Lírai hangvételű, vallomások prózája 2009-ben a magyar olvasók és kritikusok érdeklődését is felkeltette. 2012-ben jelent meg az *Átkozom az idők folyamát* című regénye.

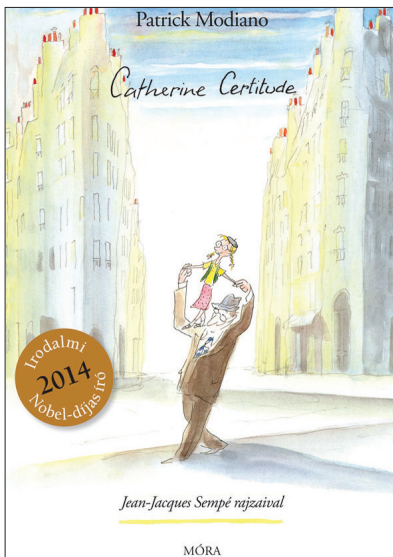

Sorrendben szintén harmadik kötete, magyarul a *Megtagadom*, két férfi véletlen találkozásával kezdődik, akik harmincöt éve nem látták egymást, de valaha a legjobb barátok voltak. Együtt nőttek fel egy apró kelet-norvégiai faluban – Jimet mélyen vallásos édesanyja nevelte, Tommy pedig testvéreivel együtt magára maradt szadista apjával, miután anyja megszökött a családtól. Egy napon elege lett a folyamatos bántalmazásból, és egy baseballütővel eltörte apja lábát. Az apa ezután eltűnt, ő és testvérei pedig pár felhőtlen hét után nevelőszülőkhöz kerültek. Tommy mára meggazdagodott, vadonatúj Mercedessel jár, míg Jim szociális segélyen tengődik...

Per Petterson szikár, hajszálpontos prózája szilánkként eleveníti fel a múltat, és az olvasó szinte sorról sorra jön rá, hogyan és miért alakult úgy a szereplők élete, ahogy, és mi történik a sorsdöntő találkozás után. Napjaink a világirodalmának egyik legelismertebb szerzője ősszel Budapestre látogat.

Patrick Modiano

Catherine Certitude

Móra Könyvkiadó, 96 oldal, 2499 Ft

Fordította: Pacskovszky Zsolt

www.mora.hu

Catherine-nal a vonaton

Catherine szemüveget hord. És egy szemüveg néha bonyolulttá teheti az életet. Például balettórán. Ám a szemüveg viselőjének megadatik, hogy két különböző világban éljen: a való életben, amelyet szemüvegen át lát, és szemüveg nélkül egy kontúrok nélküli álmovilágban. A 2014-ben irodalmi Nobel-díjjal jutalmazott francia szerző finom bölcsességgel átszőtt kisregényét *A kis Nicolas* legendás rajzolója, Jean-Jacques Sempé illusztrálta.

Egy vonaton olvastam először a Catherine Certitude eredeti, francia szövegét, pár hónappal ezelőtt. Október közepe volt, hajnal, a vonat zökkenéseitől vízcseppek szaladtak le a koszos üvegen. Egy pecsétgyűrűs utas szendvicseinek májkrémszaga az orromig kúszott. Émelygésemet legyűrve olvasmányomba temetkeztem. Párizs. A Montmartre környéke. A mondatoktól és Sempé rajzaitól mocoogni kezdett bennem egy emlék. Nemrég érettségiztem, és a könyvbeli utcák közelében ülök egy padon, egy szakítás friss sebével, mégis mámorosan: Párizsban vagyok. De ez, a könyvbeli, egy régebbi Párizs. Ugyanaz és mégsem. Egy szeretni valóan stiklis apával meg a kisiskolás Catherine-nal, aki akkor látja meg az élet bűvös rétegeit, ha leveszi a szemüvegét.

Emlékszem, a madame Diszmajlova-időszakban napközben a szemüveg-nélküliséget gyakoroltam. Az emberek, a dolgok körvonalai élességüket veszítették, minden homályossá vált, még a hangok is egyre fojtottabbak voltak. Ha szemüveg nélkül láttam a világot, megszűnt az

érdessége, éppen olyan puha és pelyhes volt, mint egy nagy párna, hozzányomtam az arcomat, és végül elaludtam.

– *Miről álmodozol, Catherine? – kérdezgette papa. – Nem ártana feltenned a szemüveget.*

Engedelmeskedtem, és minden viszszeranyerte szokásos keménységét és szabályosságát. Szemüvegben olyannak láttam a világot, amilyen. Már nem tudtam álmodozni.

Magam elé képzeltem Catherine álmatag apját. Jacques Tati figurája ködlött fel előttem. Aztán kipillantottam a vonat ablakán, és a saját apámra gondoltam. Tudtam, hogy nincs sok ideje hátra. De hogy az a nem sok már csak tizenöt nap lesz...

Visszabotorkáltam Párizsba. Egy hivatalnokhoz, aki:

...mintha azoktól az apám nevében lévő Cszerektől, Szerektől, Sztisztektől és Cekektől rovarok százait hallotta volna maga körül zümmögni-döngicsélni.

– *Belezzad az ember a maga nevébe – mondta papának a homlokát törölgetve. – Mi lenne, ha egyszerűsíténénk? Mit szólna a... a Certitude-höz? Az legalább azt jelenti: „bizonyosság”.*

Bizonyosság. Az összes Modiano-hős ezt keresi abban az egyszerre konkrét és megfoghatatlan világban, amely a valóságból, a képzeletből és az álmokból, a múltból és a jelenből szövődik az elméjükben. Regényhősök, akik mintha egyik könyvből a másikba vándorolnának. Modiano mindig ugyanazt a regényt írja. A Catherine Certitude ifjúsági könyvként jelent meg, de ott bujkálnak benne Modiano felnőtt regényei. Egy 198 cm magas férfi könyvei, aki észrevétlenül lett más értelemben is nagy író. A bizonytalanság írója.

A szöveg végére értem, és eszembe jutott, egy időben mennyire szerettem volna lefordítani Modiano első, *La place de l'Étoile* című regényét... Most talán találkozunk, másképp, gondoltam.

Becsuktam a szemem, és újra azon a párizsi padon láttam magam, közel három évtizeddel ezelőtt. Ekkor döbbentem rá, hogy abban az évben ültem ott, amikor Modiano a Catherine Certitude-öt írta.

Pacskovszky Zsolt

Árvay Gréta

Elmerülve

– részlet –

Kora hajnalban indulok el, háromra állítottam az órát. Amikor felkelek az ágyból, Laci tüntetően a másik oldalára fordul, és úgy tesz, mintha aludna, pedig tudom, hogy ébren van. Ha most megszólalna, ha felpattanna, megragadná a vállam, és könnyörögne, hogy maradjak, nem tudom, mit csinálnék. De nem teszi.

Tegnap este órákig tartott bepakolni a nagy bőröndömet, mert kétpercenként meg kellett állnom bögni. Mégis csak évtizedeket rakosgatok most össze, bár nyilván nem viszem el minden cuccom, csak a fontosabbakat, a többiért később visszajövök. Laci nem segített, nem is akadályozott, egyszerűen beült a nappaliba, és nyomkodta a tévét. Attól a perctől, hogy bejelentettem neki, elmegyek, egy árva szót sem szólt hozzám.

Pedig sok mindent szerettem volna elmondani. Például, hogy nem volt rossz férj, legalábbis nem a szó hagyományos értelmében. Nem vert, nem alázott meg, egyszerűen csak továbbvitte azt, amit a saját családjában látott, hogy a nő természeténél fogva alacsonyabb rendű a férfinál. Ezt nem hatalmi harcként, hanem magától értetődőnek élte meg, szóval tényleg nem hibáztathatom. Én tehetek róla, hogy ilyen sokáig nem vettem észre, nekem ez nem elég.

Ironikus, hogy egy swingerklub kellett hozzá. Egy titokzatos, fülledt hely, ahol ráadásul nem is voltunk olyan gyakran, mégis úgy nyíltam ki attól a néhány alkalomtól is, mint egy virág, aki baromi hosszú ideje vár a tavaszra.

A bőrönd nehéz, alig bírom kivonszolni a teraszra, mégis, minden egyes lépés örömet szerez. Akkor is,

ha fogalmam sincs, hogyan tovább, csak addig látok előre, hogy most elmegyek az egyik barátnőmhöz egy időre (istenem, milyen hülyének néztem, mikor öt éve elvált), aztán majd meglátjuk. Valahogy most ez is jó, ez a bizonytalanság, miután évekig éltem egy mindenféle felesleges dologgal zsúfolt, percre megtervezett életet. Nem kell gondolnom többé senkire magamon kívül, talán csak a gyerekeimre.

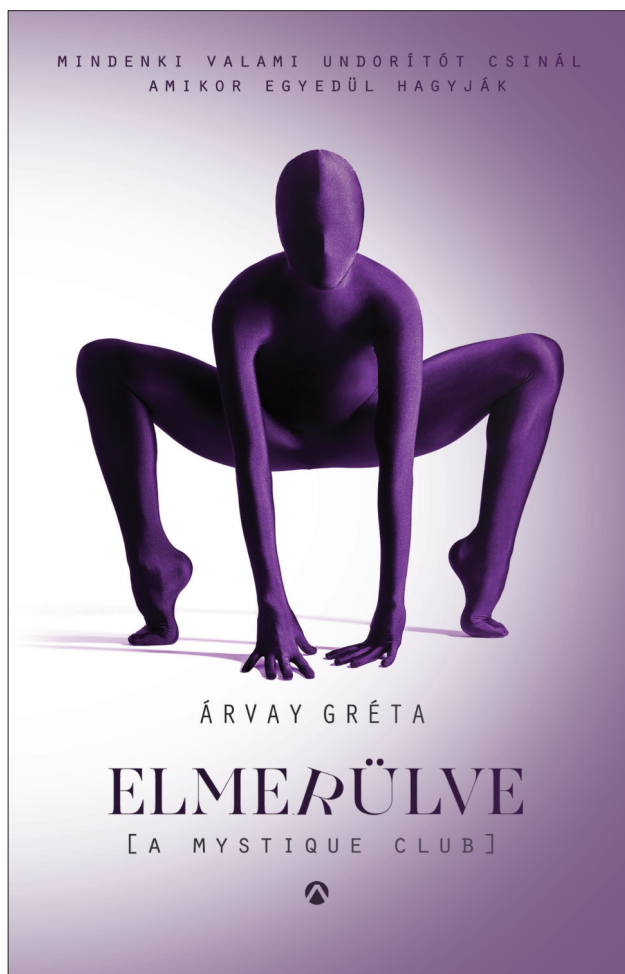
Nekik így is, úgy is nehéz lesz, és nem fogják megérteni. Imádják az apjukat, az én státuszomat pedig ők is magától értetődőnek vették, hiszen sose láttak lázadozni miatta. Joggal hitték, hogy nekem ez jó, és most nagyon meg lesznek döbbenve, sőt, valószínűleg haragudni fognak. Aztán csalódnak ők is néhányat, és majd rájönnek, mi történt.

Beindítom az autót. Arra számítottam, Laci majd hözöngeni fog, amiért el akarom vinni a kis Corsámat, de ahhoz meg kellett volna szólalnia, úgy-hogy talán később jön majd a feketeleves. A bőrönd zörög a csomagtartóban, ezeréves már ez a kocsis, de arra jó, hogy elvigyen innen.

Nem tudom, miért fordulok a klub felé vezető útra, valami hülye szentimentalizmus dolgozik bennem, jó lenne megköszönni valakinek azt, amit most érzek, még ha nem is tudom, mi lesz a vége. Megköszönni, hogy az életemből hátramaradt, szerencsés esetben húsz-harminc évet nem kell a semmi közepén eltöltenem, hogy volt erőm felismerni ezt a semmit, és kilépni belőle. Micsoda marhaság, lehet, hogy már zárva is van, végül is fél négy, ha nincs vendég, már kettőkor bezárnak.

Kívülről semmi sem látszik, de a kopogásomra Amina kinyitja az ajtót. Csodálkozva néz rám.

Athenaeum Kiadó

– Szia, hát te? Nemsokára zárunk, már csak pár vendég van.

– Csak egy italt szeretnék meginni, természetesen kifizetem – látom rajta, hogy fáradt, itt sem lehet mindig leányálom a munka. Valamit leolvashat az arcomról, mert elmosolyodik, és oldalra lép, hogy beengedjen.

– Isten hozott!

– Vagy inkább az ördög – dűnnyögöm, amire pajkos mosoly a válasz. Egyértelmű, hogy nem akarok átöltözni, csak a cipőmet veszem le, zokniban követem Aminát a bárba. A pultban Zalán ugyanolyan csodálkozó szemekkel néz rám, Amina pedig rövidesen elnézést kér, és elsuhan. Zalán kiadja az italomat (alkoholmentes, sokat kell még vezetnem), aztán leplezetlen kíváncsisággal a pultra könyököl.

– Mit keresel te itt ilyenkor?

– Elhagytam a férjem. Egészségedre! – felemelem a poharat, és egy hajtásra lehúzom a koktélt. – Adnál még egyet?

– Tudsz élni – kacsint rám vigyorogva, és elveszi a poharamat. – Akkor most... mit kell ilyenkor mondani? „Sajnálom”? Vagy inkább „éljen”?

– Legyen az „éljen”, ideje volt már – egy biccentéssel megköszönöm az újabb italt, és a szívószálammal kavargatni kezdem. Különös, hogy mintha most esett volna le igazán, mit tettem. Eljöttem a stabil egzisztenciából, a kicsit ugyan nehéz természetű, de egyáltalán nem szörnyű férjem mellől, aki mellett biztonságban érezhettem magam, csupán azért, hogy megtudjam, ki is valójában az az én, akinek az arca sok év után ebben a klubban villant fel újra. Nem vagyok már mai csirke, ki tudja, mi lesz velem... ha ott maradok, legalább tudtam volna, mire számítsak, ez az élet pedig egyenlő a totális bizonytalansággal.

És ez olyan kurva jó érzés.

Vidáman Zalánra mosolygok, aki hitetlenkedve megcsóválja a fejét.

– Nem vagy semmi – mondja elismerően. – Konkrétan ragyogsz. Nagy szemét lehetett a pasas, mondjuk, sose volt igazán szimpatikus.

– Tudod, mit? Még csak nem is volt szemét, csak... – nehéz ezt megmagyarázni valakinek, aki nem élte át, legalábbis feltételezem, Zalán még túl fiatal az ilyesmihez. – Gyakorlatilag a részévé váltam.

– Értem.

– Tényleg? – kételkedve félrehajtom a fejem, Zalán pedig elhúzza a száját.

– A szüleim pont ilyenek voltak. Jó, hogy te meglépted.

Elhallgatunk, mindketten emésztjük a morzsákat, amiket megtudtunk egy teljesen idegen emberről. Szóval Zalán anyja is így élt (vagy még mindig így él), de ő nem tudta, merte vagy akarta megtenni, amit én. Most először gondolok arra, hogy nem lehetett könnyű így felnőni; vajon az én gyerekeim is ilyen tisztán láttak mindent? Alábecsültem volna őket?

Zalán a csillogóan tiszta pultot törölgeti, láthatóan zavarban van. Egy pillanatra a kezére teszem a kezem.

Luca Cognolato – Silvia del Francia

A láthatatlan hős

Manó Könyvek, 138x178 mm, 200 oldal, 1990 Ft

Ő az, aki „kimaradt”, amikor az életmentőkről nevezték el a rakpart szakaszait. Van egy szobra, és egy középiskola Csepelen, ami a nevét viseli. Mégis, ha rákérdezzük, alig van, aki tudja, hogy ki volt az a Giorgio Perlasca, aki 5200 magyar zsidót mentett meg. Itt, Budapesten.

Mint ahogy a legtöbb kamasznak, valljuk be, még mindig elég felfoghatatlan az egész holokauszt, hogy mi történt itt, a minket körülvevő utcákon, házakban is. Nem, nem csak úgy felfoghatatlan, mint nekünk, felnőtteknek. Ők sokszor történelem órán sem tanulnak eleget az egészről, és sajnos kevés tanár beszél ezekről tisztán, érthetően, mint ha még mindig kényes vagy érzékeny téma lenne, ami alól sokan kibújnának. Ezért is különösen hasznos a regény végén található fogalommagyarázat és korrajz, hisz az olvasást nem szakítja meg, csak „helyre tesz” tényeket, személyeket, helyeket. Ahogy az előzőeken is érdemes kicsit böngészni és rácsodálkozni arra, hogyan fért el akkora területen annyi ember, és már hányszor mentünk el jó pár védett ház mellett úgy, hogy nem is sejtettük, miket láthatnak azok a falak.

Egy megérintő történet

A láthatatlan hős ezért is több, mint egy holokausztregény, és érdekesebb, mint egy száraz történelemkönyv. Nem egy amerikai akciófilm, és nem egy hatásvadász dráma. Egy Igaz Ember története, aki ahelyett, hogy hazamenne a családjához Olaszországba, Budapesten marad, csak azért, hogy megmenthesse a magyar zsidókat. Néhány szereplőn keresztül kirajzolódik, és lesz egyre teljesebb a védett házak lakóinak sorsa. A fókuszban végig Perlasca alakja áll, aki időről időre megdöbben minket azzal, ahogy egyre nagyobb és kockázatosabb hazugságokkal rukkol elő, csak hogy segíthessen. Talán a legelgondolkodhatóbb jelenet, amikor a spanyol nagykövet elhagyja a várost, és úgy tűnik, hogy a követség oltalma alatt álló zsidók számára elveszett minden remény. Ekkor, már a vagonok mellett állva, a nyilasok szemébe nézve blöfföli a legnagyobbat: „Én vezetem a spanyol nagykövetséget. A mai naptól kezdve a nagykövet visszatéréséig velem kell tárgyalniuk: én képviselem Spanyolországot Budapesten” – mondja, majd hozzáfűzi: „Ha szükségesnek tartja, szóljon a feletteseinek, hogy hívják fel

Madridot!”

Elképeszt a lélekjelenléte, és az is, hogy alig pár évtized telt csak el, és elképzelhetetlen számunkra, hogy ma, az internet és mobiltelefonok korában egy ekkora hazugság leellenőrizhetetlen maradjon pár percnél hosszabb ideig. Mint ahogy az is, hogy ez az ember utolsó ingét is eladva tud hazatérni a háború végén, majd nem beszél erről negyven évig. Amíg két magyar nő fel nem kutatja és be nem csengetett az ajtaján, hogy megköszönje, amit értük tett az „álnagykövet”. Amikor megkérdezték, hogy azért tette-e, mert hívő keresztény, mindig ezt válaszolta:

– Nem, azért tettem, mert ember vagyok!

Van egy gyönyörű zsidó legenda, mely szerint Isten azért nem pusztítja el a világot, noha az tele van gonoszszággal, mert az emberi történelem minden pillanatában él a földön harminchat igaz ember – olyan férfiak és nők, akik egyszerűen nem tűrik az igazságtalanságot. Senki sem tudja a nevüket, és ők sem tudják magukról, hogy az igazak közé tartoznak.

– ango –

markó béla **előlnézet**

Markó Béla
Előlnézet

Jelenkor Kiadó, 2014, 112 oldal, 2200 Ft

Teljes részlet

Koncz Tamás könyvajánlója

A világot egy kert tükreben megtalálni az emberiséggel (de legalább a földműveléssel) egyidős felfedezés. A bibliai Éden vagy az Yggdrasil körül burjánzó ősi vadon ugyanazt a sorstert idézi meg, ahogy természeti részleteljesség párhuzamára épít a klasszikus haikuköltészet, és – hogy korai magyar példát említsünk – a régi képet porolta le Rimay János is.

A párhuzam viszont olajozottan működik, sőt, mára egyfajta nosztalgikus töltetet is kapott. Az örökzöld toposzt előszeretettel alkalmazza Markó Béla, aki a haikuk után visszatért a szonettformához: új kötetében 99 szonettben tűnődik a miniatűr világszimbólum – saját kertje – és nagy létkérdések kapcsolatán, máskor festmények adják versei apropóját.

Az *Előlnézet* hangsúlyozottan természetlíra, anyagszerű és változékony, minden sorában a teremtéspusztulás mantráját idézi. Markó olykor közhelyes fordulatokat és allegóriákat is bevet: kötetnyitó verse (*Élő szonett*) például triviálisan szól a művészi és a szexuális aktus hasonlóságáról. Túlfűtött a Valentin de

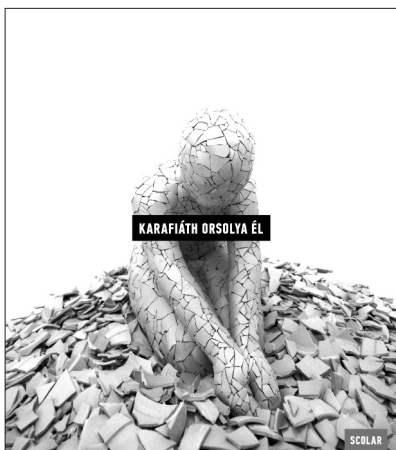
Boulogne *A koncert* című művéről mintázott szonett is (*Egy közös test*), ami giccsbe hajlóan formálja meg a zenei együttlétet. A nemiség azonban csak visszatérő tónusa a kötetnek, egy hang a Teremtőt követelő bábeli kavalkádból. Az *Előlnézet* többnyire pusztuló és újraépülő anyagról, az örök változásról szól, nincs benne béke- inkább halálfélelem, a láthatatlan Isten felé törekvés emésztő vágya mozgatja. Markó Béla gyakran jeleníti meg a létező világot összekapcsolódó szövetszálak és ízületek hálózataként, de mindig kitűnik, hogy a tartásra, kötésre rendelt halmaz önmagában céltalan. A titok mindig másutt lakik, túl az észlelhető határain – „bennünk van, mint mondat a szavakban” – írja az *Újratermelés* című versben.

A részletbe rejtett lényegyet nem lehet számon kérni: mégis megszólalhat, ha magával a részlettel foglalkozunk. Épp ezért, az *Előlnézet* legjobb versei sem azok, amik színről színre perlekednek Istennel vagy az anyag rabságával – akkor erősek, amikor kertet, a fákat, az eső ablakon futó cseppeit figyelik. A *Különbőség* című

szonett „girhes cseresznyefája” elpusztul, hiába próbálja a család menteni – ebben a jelenetben több fájdalom van, mint tucatnyi újjászületés leírásában. Szép és visszatérő kép a kötetben a japánbirs robbanásszerű elvirágzása is, ami vérszínű szirmaival egy robbantásos merényletet idéz (*Áldozat, Minta*).

A versekkel ismétlődik a növények ciklusos tetszhalála-feltámadása, és Markó elismeri, maga sem tud kitérni a rendeltetett ritmus alól. „Mint kint a kert, mindig csak körbe-körbe / forgok” – írja, majd váratlanul játékos strófában vallja be léttel szembeni tehetetlenségét „mint régi kaló-zlobogókon, / rájuk varrva koponyám s lábszárcsontom, / s hiába nézem, nem tudom a jelszót.” (*Ugyanúgy*)

Öszintesége többet ér, mint az épülő-bomló anyaggal folytatott szómágia: nem tudom, nem tudjuk, talán nem is kell tudni, mi a jelszó, ha magunk vagyunk a titok, a teljes részlet. Elég a szemlélődés, egy csendes felismerés is „szó a szóval, mint szilvavirággal / a hosszú eső, úgysis összefügg”. (*Születésnapi mondat Annának*)

Karafiáth Orsolya
Él
Scolar Kiadó, 2015, 64 oldal

Karafiáth Orsolya legújabb, a Scholar Kiadónál megjelent *Él* című verseskötetében érzéki finomságra hangolt szövegek olvashatók egyvégtében anélkül, hogy egy pillanatra felmerülne a giccstől vagy a túlbeszéléstől való aggodalom.

A csonkának tekinthető kötet cím kiegészíthető a képzeletünkben, s ezzel kiadhatja az életet, az életünket vagy az élhetetlent, mindenki döntse el, melyik szó áll hozzá a legközelebb.

A nagyon lírainak, idillikusnak, harmóniából kibontott tájnak mutatkozó tisztások, sziklák, partok egy másik, szöveg mögötti, mélyebb világba csábítanak, ahol érzelmi egymásnak feszülések, szerelmi csaták, monológyszerű párbeszéddek zajlanak s adnak izgalmas ütemet az amúgy a versformáknak köszönhetően lassú tempójú, fegyelmezett szövegeknek.

Ayhan Gökhan

A Pécssett élő, a Forma 1-ben jártas újságíró és író, a nagyszerű *Mindig ez a Kitkat!* című gyerekkönyv szerzője, Méhes Károly új regénnyel jelentkezett. Nem tudom, ki hogy van vele, engem Méhes Károly legújabb kötetének címe azonnal magába szippantott. Az egyszerre rejtélyes és ijesztő és jól etalált cím mögött aztán egészen másféle vidék másféle égbolttal nyílt meg: egy a negyvenes célszalagon átlépett tanár, Porr Benedek érdes válságok közt vergődő, az elfogadható válaszutakat kereső, esetlen lépcsőkön bukdácsoló élete.

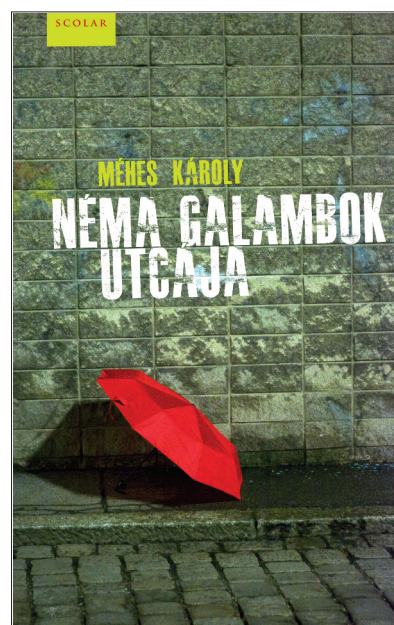
Méhes Károly feszes, a mellébeszélést kerülő mondatai gyorsan vagány határozottsággal azt a látszatot keltik, hogy a regény hőse bármelyikünk lehetne, – na jó, én úgy húsz év múlva – de a középkorúakra jellemző aggályok és kétségek kisvártatva bármelyik korosztály

részesévé válhatnak. „- Az jutott eszembe, elkezdődött. – Mi a fene kezdődött el? – Az elfogyás ebből a világból.” Porr Benedek egyik régi osztálytársa súlyos betegségben meghal, s ezzel kezdetét veszi a lendületes és messze ágazó történet. A Porr beszédes név, s ez csak az utazásos-kalandos történetekhez járul hozzá enyhén ironikus gesztussal.

A szerethető humorral megírt regény a Fehér Béla és Grecsó Krisztián könyvein nevelkedett olvasóknak nagy öröme válhat, s az egyes, a valósággal megfergőzött részeket könnyen ellenpontozza, kiegyenlíti a finom líraisággal megkomponált számtalan szövegrész.

Itt a tavasz, kezdő és gyakorlott olvasóknak Méhes könyve jó szórakozást kínál parton és parttalan tájakon egyaránt!

Ayhan Gökhan

Méhes Károly
Néma galambok utcája
Scolar Kiadó, 2015, 208 oldal

Az írás a mesterségem

Jolsvai Andrással Ayhan Gökhan beszélget

Legújabb könyve *Holnapra jobb lesz* címmel jelent meg a Scolar Kiadó gondozásában. A regény zömében a társadalom nem épp legelőnyösebb fokán álló emberek életébe, sorsába nyújt bepillantást. Honnan jött az ötlet, mikor fogalmazódott meg önben a regényterv?

Miként a könyv utószavában leírom, a regényt egy gyermekkoromban látott furcsa jelenet inspirálta – ezzel is indul a könyv –, ily módon tehát azt mondhatom, évtizedekkel ezelőtt született meg az ötlet. De az első mondatokat körülbelül öt éve írtam le – aztán a végső változatig még sokat formálódott, változott a regény.

Hosszú múltra visszatekintő újságírói munkásság áll ön mögött. Az újságírói tapasztalatai segítik a szépírói tevékenységét? Ennél a könyvnél igénybe vette az újságíróként szerzett élményeit, megfigyeléseit?

Ami engem illet, az újságírói és az írói szakma nálam nem válik el élesen: hosszú ideje íróként figyelem a világot és különböző műfajokban – a novellától a tárcán és a publicisztikán át a regényig – fogalmazom meg a gondolataimat. Az írás a

mesterségem – nálam ez ilyen egyszerű. Igaz, az újságírók inkább írónak tartanak, az írók meg újságírónak. De már eléggé megszoktam, hogy kilógok kicsit a sorokból.

A regény egyes jeleneteinek szarkasztikus humora Fehér Béla és Kiss Ottó írásaira emlékeztettek, mindkét szerző előszeretettel a mindennapi emberek életéből veszi a történeteit. Fontos, hogy a humor a legreménytelenebb helyzetben is felcsillanjon? Sokan Dosztojevskij regényeiben is képesek meglátni a humort.

Nagyra tartom az ön által említett szerzőket is, de ha már előképeket vagy párhuzamokat kell említenünk, magam Heltai Jenő és Hunyady Sándor rokonságát vállalnám szívesen. Meg a hatvanas évek cseh filmjeit, melyet láttán egyszerre sírunk-nevetünk.

A regényben szereplő Akáctelek fiktív hely, de valójában a rendszerváltás előtti Magyarország bármelyik városát jelölheti. A Kádár-kori Magyarországról több regényt írtak már, a múlt tehát lassan feldolgozásra kerül. És a jelen? Mi a helyzet a mai Magyarország történetének a megértésével?

A regényben szereplő Akáctelek valójában Újpest egyik negyedének fedőszerve – bár biztosan hasonlít más Kádár-kori kisvárosokra. Ami pedig a jelen irodalmi feldolgozását illeti, történetek rá már kísérletek – magam is írtam egy regényt a rendszerváltás idejéről *Ma még csak szerda* címmel –, de a téma igazi feldolgozása nyilván csak ezután következik majd. Az a regény, melyen most dolgozom, szintén a kilencvenes években játszódik – de persze még évek kellene, hogy elkészüljön.

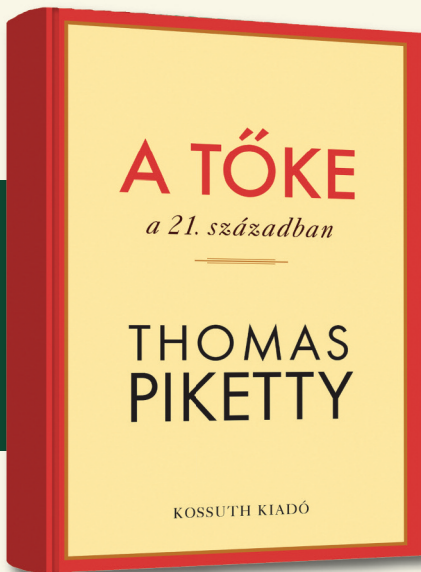
KOSSUTH KIADÓ

VENTUS LIBRO KIADÓ

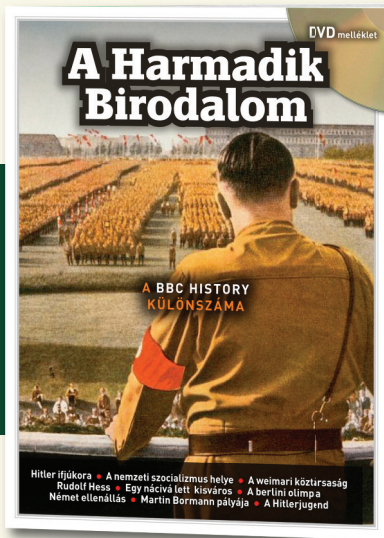

NORAN LIBRO KIADÓ

THOMAS PIKETTY: A TŐKE A 21. SZÁZADBAN

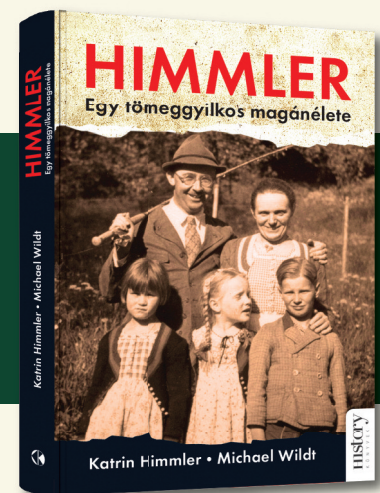
A könyv teljesen új alapokra helyezi a kapitalizmus dinamikájának megértését.

160 × 230 mm • 800 oldal
8500 Ft

A HARMADIK BIRODALOM

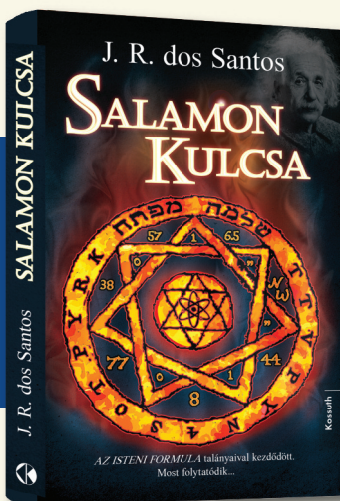
A BBC History legújabb különszáma. A Harmadik Birodalom egyszerre jeleníti meg a német nemzetiszocializmus ideológiáját, államberendezkedését és világhódító koncepcióját.

216 × 286 mm • 148 oldal
1990 Ft • DVD—melléklettel!

HIMMLER — EGY TÖMEGGYILKOS MAGÁNÉLETE

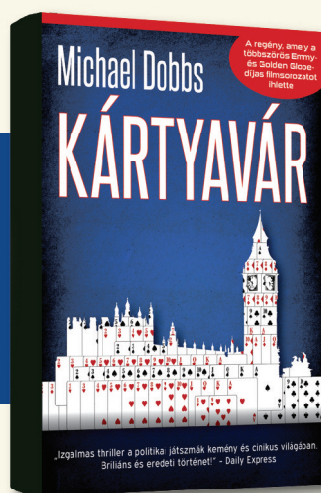
A könyv a népirtások fő felelősének nemrég napvilágra került személyes dokumentumaiból – mindenekelőtt feleségével folytatott levelezéséből – ad közre válogatást.

160 × 230 mm • 336 oldal
3600 Ft

J. R. DOS SANTOS: SALAMON KULCSA

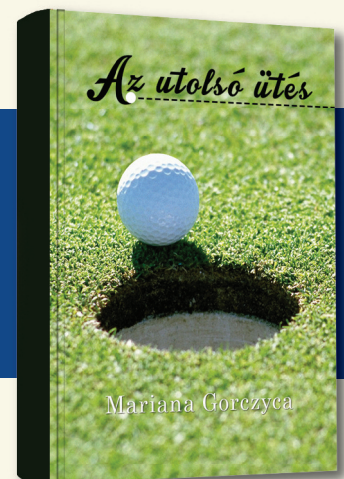
A Santos-rajongók ezúttal sem csalódnak: egy vérbeli tudományos krimit izgulhatnak végig.

155 × 230 mm • 416 oldal
3800 Ft

MICHAEL DOBBS: KÁRTYAVÁR

Klasszikus politikai krimi. A regény alapján készült a sikeres amerikai tévéfilmsorozat.

140 × 215 mm • 320 oldal
3400 Ft

MARIANA GORCZYCA: AZ UTOLSÓ ÜTÉS

A szerző regénye hősei számára egyszerre több életutat is felkínál, különböző időkben, mégis ugyanazt az életet.

135 × 195 mm • 184 oldal
2990 Ft

www.kossuth.huE-mail: vevoszolgalat@kossuth.hu

Telefon/fax: 06-1/225-8400, 225-8401, 201-9582

- Toldy Ferenc Könyvesbolt, 1011 Budapest, Fő u. 40.
- Örkény István Könyvesbolt, 1137 Budapest, Szt. István krt. 26.
- Fejtő Ferenc Könyvesbolt, 1043 Budapest, Bocskai u. 26.

A mesélés az igazság felfedésének eszköze

Interjú José Rodrigues dos Santossal, a világhírű portugál íróval, aki új műfajt teremtett a tudományos krimik világában

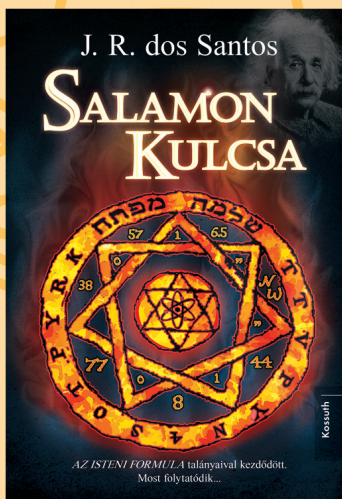
A Salamon kulcsa című és a hetedik magyarul megjelenő könyvében ugyanazt a témát boncolgatja, mint a nagyszerű Isteni formulában. Lebilincselően izgalmas történetbe ágyazva, a korábbi regényekből jól ismert Tomás Noronha professzor történetén keresztül tárja elénk a tudat, az anyag és a valóság birodalmán túl mutató összefüggéseket, a végső talányt, hogy van-e élet a halál után. Mióta és miért foglalkoztatja ez a sok tudományos vitát is kiváltó kérdéskör?

Néhány évvel ezelőtt fogott meg a kérdés: mi történik, miután meghalunk? A különböző egyházak válaszai nem érdekeltek, a tudomány válasza viszont annál inkább. Kutatni kezdtem a témában, így találtam rá a halálközeli élmény jelenségére. A szívleállást túlélő betegek tizenöt százaléka, amikor visszanyeri eszméletét, arról számol be, hogy a testüket maguk mögött hagyva, a plafonon keresztül egy alagútba jutottak, és az alagút végén fényt láttak. Az orvosok szerint ezek a betegek valódi-nak gondolják ezeket az élményeket. Engem az érdekel, hogy valóban van-e lelkünk, amely képes elhagyni a testet? Vagy hallucináció az egész? Valójában mi történik a halálközeli élmények alatt?

A Salamon kulcsa tudományos témája a kvantumfizika, amelyet nem könnyű közérthetően beágyazni a regény szövevényes, misztikus és olykor ezoterikus történetébe. A regény megírása előtt sok időt töltött a tudományos tézisek megismerésével?

Úgy hiszem, a kvantumfizika lehet a kulcs a halálközeli élmények megértéséhez. Sok időt töltöttem a tanulmányozásával, miután egy

3800 Ft
Kossuth Kiadó

kanadai fizikus rádöbbsentett a Bell-egyenlőtlenség metafizikai jelentőségére, például amikor Istennel vagy a halál utáni élet lehetőségével foglalkozunk. Számomra a dolog középpontjában a jól ismert kétréses fénykísérlet áll, amiről részletesen írok a *Salamon kulcsában* is. A jelenség rámutat, hogy a tudat képes formálni a valóságot. Azaz a valóság csak szellemkép, ami akkor önt valódi formát, amikor egy tudat megfigyeli. Amikor nincs tudatos megfigyelő, az egész nem is létezik – jobban mondva újra szellemképpé válik. Ennek a magyarázatnak komoly következményei lehetnek, a könyvem ezekkel foglalkozik.

Két évvel ezelőtt jelen volt *A végső titok* című könyve budapesti bemutatóján. Akkor azt mondta, azért lett regényíró, hogy végre korlátok és kötöttségek nélkül megírhasssa az igazat és nem csak a valódit. A kérdés persze az, hogy kinek az igazságát?

A történeteimet használom arra, hogy elmondjam az igazságot. Szerintem a mesélés az igazság felfedésének eszköze. *A per* című regényében például Kafka a bíróságok szörnyű hiányosságairól rántja le a leplet. Egy jó regény ennyi csak, igaz anélkül, hogy valóságos lenne. Én a regényeimben Jézus valódi kilétéről (*A végső titok*), a radikális iszlámról (*Isten haragja*), a gazdasági válság természetéről (*Az ördög keze*) vagy a halál utáni életről (*Salamon kulcsa*) írok.

Milyen benyomásokkal tért haza Magyarországról?

Nagyon megtetszett. Az emberek nagyon barátságosak, tájékozottak, és Budapest csodálatos város.

LÁSZLÓ ÁGNES - RUPPERT VIKTOR (X)

A korszellem: irónia

Votisky Zsuzsával, a Typotex Kiadó vezetőjével
Szepesi Dóra beszélget

A Typotex Kiadó alapvetően tudományos kiadó, ám újabban két irodalmi sorozata is van, mely részben az EU irodalmi fordítástámogatási programjának meglétéhez kötődik.

Most mi van előtérben?

Az Európai Unió már a 2007 előtt is meghirdetett fordítástámogatási projekteket Európaszerte, de a következő, 2007-2013-as fölhívásban, már kiérleltebbé váltak a szabályok: például kizárólag szépirodalom jöhet azóta szóba, megvolt az egyes nyelvekre vonatkozó fordítói árquóta. A tavaly indított, harmadik hétéves tervük a tapasztalatok nyomán még tovább fejlődött. A program üdvözlendő alapeszméje az, hogy ismerjék meg egymás irodalmát az európaiak. Kizárólag európai írók műveinek átültetését támogatják, európai nyelvekre.

Azt támogatják leginkább, ha kis nyelvekről kis nyelvekre, illetve kis nyelvekről nagy nyelvekre fordítanak. Nagy eséllyel indul, mondjuk egy spanyol kiadó, aki norvég vagy magyar szerzőket szeretne megjelentetni. Ez egy nagy társasjáték, minden irányból 27 szereplővel. 27 ország irodalma a 27 ország nyelvén, már egy ezres nagyságrendű táblázattá tágu. A program homloktérben az áll, hogy történjék meg a magas színvonalú irodalmi szövegek európai szintű cseréje. Nagyon érdekes dolog! Régebben kevés figyelmet kapott a műfordító, és a műfordításra mint egy természetes kiadói teendőre tekintettek az irodalmi kultúracsinálók. Most eljött az ő idejük, és értékelik a szerepüket. Ezt nagyon pozitívnak tartom, hiszen ők, mint hidak, közvetítők a különböző országok irodalmi között. Az előző periódusban, 2007-2013-ig alapvetően csak a fordítást támogatták. A tapasztalatok alapján most már a teljes kiadás 50%-át, ebbe beleértve a marketing költségeket is. Ez ismét nagyon fontos felismerés, hiszen marketing és kereskedelmi erőlködés nélkül, nem jut el az olvasóközönség tudatáig, ezen művek létezése. Az Irodalmi Fordítástámogatási projekt kiegészül egy másik kezdeményezéssel. Ez az European Union Prize for Literature, vagyis Európai Irodalmi Díj. Vetésforgószerűen, évente 9 országból kiválasztanak egy-egy kortárs könyvet, amelyre az adott ország a maga irodalmi, kulturális diplomáciáján keresztül tesz javaslatot. Ismeretes, hogy magyar részről például Horváth Viktor Török tükör című könyve, meg a Kommunista Monte Cristo Szécsi Noémitől volt egy-egy ilyen díjazott. Az író nemcsak a díjnak örül, hanem annak is, hogy könyvének megnő az esélye a fordításra. Az Irodalmi Fordítástámogatási Pályázat szerint ugyanis bármit, (persze minőségit) ki lehet választani fordításra, de plusz pontot kapnak az értékeléskor a pályázó kiadók ha díjazott műveket is beemelnek a tervükbe. Az

európai kultúra sokszínű. A sokféle nyelvnek ez a fajta fordítástámogatáson keresztüli megmutatása nagyon rendjén való szerintem. 2013-ban például Ioana Pârvulescu román szerző kapott ilyen díjat, őt beválasztottuk tavaly a pályázatunkba, a könyv megjelenik a Könyvfesztiválra, – sőt a szerző itt lesz a rendezvényen, könyvbemutatót és interjúkat szervezünk. Ha nem díjazott, sokkal kisebb esélye lett volna arra, hogy a kortárs európai nyelvű szépirodalmi művek tengeréből ki tudjon emelkedni a maga román nyelvi zártágából. Megjegyzem, nemcsak magyar, hanem bolgár, macedon és lett fordítása is készülöben van. Beleolvastam a kéziratba, nagyon érdekes! Izgalmas ezekkel a világokkal találkozni, mert ezeket olvasva, nemcsak befelé nézünk, nemcsak a magunk világán, belharcain és fájdalomain borongunk, hanem látjuk azt is, mi a helyzet máshol. Ráadásul, – nagyon egyetérték ezzel –, előnyben részesülnek a díj odaítélésében – a némiképp ironikus művek. Ez a könyv hihetetlen szórakoztató, Bukarestben játszódik a századfordulón. Lényegében mindegyik könyvnek közös tulajdonsága, hogy ironikus, és én ezt szeretem, sőt, már meg se vagyok nélküle.

Hogyan történik a válogatás? Ez rendkívül izgalmas játék. Lényegében bármely kiadó, amely ilyen projektet tervez lényegében csak angolul tud, így angol információhoz kell jusson. Kik biztosítják az információt? A kisebb nyelvek országaiban, mondjuk, mint a finn, a lengyel vagy ugye a magyar kb. 20 évvel ezelőtt létrehoztak fordítástámogatási alapítványokat, ezek mindig a hazai termés egészét kínálják, neki vannak igen jól szerkesztett és válogatott ajánlásaik. A nagyobb kiadóknak, legyenek azok akár németek akár franciák, szintén van már angol katalógusuk. Az információ pedig, a fülszövegen és a lelkes ajánló szavakon túl egy-egy lefordított könyvrészlet is szokott lenni. Úgy mint oly sokan, mi is járunk a nemzetközi könyvvásárokra, főleg Frankfurtba, sok ügynökkel tartunk kapcsolatot, és olvasunk, és válogatunk, és vívődünk, és megállapodunk, mármint a kiadón belül. Eztán egyeztetünk az adott nyelv műfordítóival is: ők is jónak látják-e azt, amit mi. Jobbára egyetértenek. A témavadászatnál nincs jobb! Ezért könyvkiadó a könyvkiadó. Egyszer már ezt így is fogalmaztam: intellektuális szerencselovag minden kiadó.

Említette, hogy az irónia milyen fontos. Igen, igen. A mai korszellemtől távol áll a pátosz. Úgy látom, az irónia, sőt még inkább az önironia fejezi ki a korszellemet és ez jól nyomon követhető a kortárs európai irodalomban is. Én ezt nagyon kedvelem.

A fordítókat hogy találják meg? Nem nehéz, sem nekünk, sem másoknak. A fordítók keresik a munkát. Nemcsak a magyar fordítók, így van ez más országok esetén is. Eleve minden nációban vannak nagyszerű műfordítók. Ők azok, akik legalább két nyelvnek birtokában, és elsőrangú irodalmi műveltségük, nyelvi/írói kvalitásuk alapján keresztül kasul szállítják a remek szövegeket a soknyelvű Európában. Az irodalmi fordítástámogatási rendszer egyrészt felismerte a szerepüket, másrészt munkát ad nekik. Ők az európai kultúra nyelvi közvetítői, nélkülük nincs esély bepillantnunk más országok irodalmi életébe, megismerni a legjobb könyveiket. Most már elvárás hogy a műfordítások eredetiből készüljenek ne egy közvetítő nyelven keresztül, mint ahogy az korábbi gyakorlat volt. Így a kisnyelveket tudó műfordítók szerepe is megnőtt Európa szerte. Figyelemreméltó a magyar fordítási kultúra. Ismert, hogy Thomas Mann, Bulgakov például magyarul jelent meg először fordításban, tehát jó tudatosítani, szerencsés helyzetben vannak a magyar olvasógenerációk. Érdekes, hogy például a szlovénok csak most fordítanak Kafkát! Tehát olyan művek, amelyek benne vannak a magyar kultúrában 50-70 éve, csak most fognak bekerülni egy másikba, mert nem volt hozzá műfordítás. Sok aspektust lehetne még említeni. Ami itt szóba került az csak egy-egy fénypászta az európai irodalom mozgalmas és hatalmas színpadára.

Európai Olvasnivaló címen, április 24-én, pénteken 14 órakor a Supka Géza tereben a Könyvtáros Klubbal közös szervezésben sok-sok megjelent könyv társaságában folytatódik a téma. Böröczki Tamás Gondolat Kiadó, Horváth Balázs Typotex Kiadó és Váradi Péter L'Harmattan kiadó főszerkesztőinek beszélgetését, Karádi Éva vezeti. A felkészüléshez ajánljuk az alábbi táblázatot, amely megmutatja a pályázat grandiózusságát és az elmúlt hét év eredményét magyar viszonylatban is.

Európai Irodalmi Fordítástámogatás 2007-2013		
	Nyertes pályázatok/kiadók száma	Lefordított könyvek száma
EU	719	3285
Magyar	52	308

Egy film(terv) krónikája

Jankovics Marcellt Fejes Imre kérdezi

Jankovics Marcell, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett Kossuth- és Balázs Béla-díjas magyar rajzfilmrendező, grafikus, könyvillusztrátor, művelődéstörténész, író, kultúrpolitikus új könyvvel jelentkezett. A Cannes-i Arany Pálma-díjas és Oscarra jelölt rajzfilmrendező egy abbamaradt film krónikáját meséli el új könyvében.

Egyedülálló könyv született. Egy meg nem valósult rajzfilmsorozat és annak tervei vannak a könyvben, rendezői instrukciókkal, és a Biblia vonatkozó részeivel. Arra kértek, hogy rajzfilmben mutassam be a Bibliát, de a sorozatból végül csak egy rész és egy előzetes készült el. E kötet különleges lehet a filmrajongók számára is és azoknak is, akik szeretnék megismerni a Bibliát, illetve ennek első részét. Magyarországon még nem jelent meg olyan könyv, ami egy tervben lévő filmről szólna. Nos, a film terv maradt, de a tervből most született egy könyv, ami bemutatja a rajzokat és DVD mellékleten megtekinthető az elkészült két rész. A '80as években kerültem kapcsolatba néhány producerrel, akik a Bibliát szerették volna rajzfilmben feldolgozni. Sajnos sem elég pénz, sem elég idő nem állt a rendelkezésre, hogy feldolgozzuk a történetet, de egy 26 perces epizód elkészült. Ezt soha nem vetítette tv csatorna, viszont a könyv mellékletként megtekinthető. A kiadó, illetve Kácsor Lóránt szerkesztő találmánya ez a könyv, én személyesen nem is számítottam arra, hogy valaha megjelenik, de nagyon megörültem a lehetőségnek, hiszen úgy gondolom, hogy ez fontos kultúrtörténeti darab és ebben a lenyomatban megmaradhat az utóknak.

Mikor kezdett el dolgozni a filmen illetve a könyvben is megtalálható forgatókönyvön?

Már a nyolcvanas évek elején elkezdtem a figurák és a film megalkotását de végül a film kicsit különbözik attól, amit én a forgatókönyvben megálmodtam. A megrendelő feltűnő „fagyaltszínű” verziót szeretett volna viszont látni a vásznon, én pedig drámai, komor illusztrációkkal, vázlatokkal készültem.

De végül elkészült az első rész.

'89-ben megcsináltam az első részt, de sajnálatos módon teljesen elhalt a kezdeményezés, a producerek visszakoztak, így nem valósult meg az általam 26x26 perces részre tervezett sorozat.

Mennyire tükrözi az ön felfogását a film és a könyv?

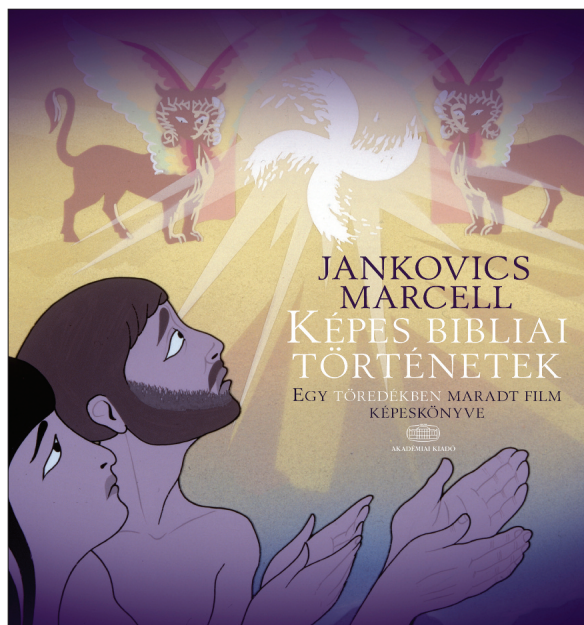
Ez nem a Biblia, hanem az én Bibliám, az én értelmezésem, persze, ugyanakkor Biblia is, hiszen annak a szövegei vannak benne. Biztos vagyok abban, hogy nem felhőtlenül örül mindenki annak, ahogy én ábrázolom a Szentírást, de mivel engem kértek fel erre a feladat-

ra, megpróbáltam létrehozni egy nagyszabású, érdekes filmsorozatot, aminek több mint töredék munkája jelenik meg ebben a könyvben.

Kiknek szánja a könyvet?

A szakmai olvasóknak is hasznos lehet a könyv, vagy olyanoknak, akik rendszeresen, az ismeretterjesztő műfajok határait súrolva, követik az én munkásságomat. De pusztán azoknak is érdekes lehet, akik a hagyományos rajzfilmkészítési technikák után érdeklődnek. Megkért a kiadó, hogy írjam meg a rajzfilm gyártási folyamatát is, hiszen sokan nem tudják, hogyan készült régen a rajzfilm, amely a filmkészítés egyik legnehezebb műfaja volt. Minden mozdulat külön cell lapokra került, többen dolgoztak egy-egy mozdulaton, jeleneten. Ma már minden számítógépesítve van, így ez a technika, hála ennek a könyvnek, megismerhető és később akár kutatható is lesz. De a könyv más miatt is érdekes, a maga nemében unikális, hiszen az illusztrációk mellett benne vannak az általam adaptált Biblia-szövegek, valamint a rendezői instrukciók is.

Miért pont Önt kérték fel a Biblia megfilmesítésére?

A téma maga engem is nagyon izgat, hiszen egyházi iskolába jártam, úgy nevelkedtem, hogy a Biblia a mindennapok kiegészítője volt. Később, öt éven keresztül tartottam egy előadás-sorozatot kifejezetten a Bibliáról, felolvastam fejezeteket, majd kommentárokat fűztem hozzájuk.

Az Ön korábbi könyvei közül jó néhány kifejezetten a jelképekről szól. Ez ebben a könyvben is megjelenik?

Írok róluk, és a képes forgatókönyvben lehet megismerni, hogy valamit hogyan fogok fel. Lényegesnek tartom azt is, amiért a sorozat készült volna. Például az átlag múzeum látogatónak is legyenek képei egy olyan régi Bibliáról, amelynek alapján segédeszközök nélkül is azonosítani tudjon egy bibliai tárgyú alkotást, ha egy festményt vagy egy szobrot, netán egy szárnyasoltárt néz. A film eredetileg gyerekeknek készült volna, de bármely korosztály megtalálta volna a pontosan őt érdeklő részeket. Csak egy jelképrendszert említek: a Bibliában 12 pártiárka, 12 apostol szerepel, ahogy 12 állatövi jegy van, akárcsak 12 hónap. Érdekes összefüggések.

Miben más Jankovics Marcell rajztechnikája, mint más rendezőké?

Ez nem technikai megközelítés, hanem egy érzelmi viszonyulás a tárgyhoz. Elsősorban én is gyerekeknek készítettem a filmjeimet, de mindig azt vágták a fejemhez, hogy azok a felnőtteknek szólnak. Pedig tényleg gyerekeknek készítettem azokat, ők jól is fogadták, de a már előismeretekkel rendelkező felnőttekben sok kérdés, kérdőjel felmerült, hogy miért ilyen vagy olyan az az alkotás. Mindig témától teszem függővé, hogy milyen legyen a mű.

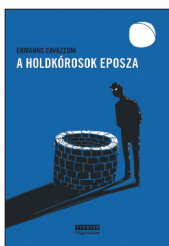
Mennyit változott a forgatókönyvhöz képest az elkészült film?

Színessé vált. Az alapelgondolásom ugyan más volt, de ez végül is nem baj. Mindez kiderül ebből a könyvből. Az Ószövetség véres, kegyetlen világ, nem sok kedves van benne, most persze lehet, hogy ez valakinek nem tetszik, de ez az én értelmezésem. A végeredmény más lett, hiszen alkalmazkodnom kellett a megrendelőhöz. Mindez ennek a könyvnek a részleteiben megtalálható.

A Typotex

Kiadó
a K16 standon
extra
könyvfesztiváli
kedvezményel várja
a látogatókat!

Világirodalom

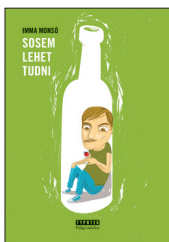
Ermanno Cavazzoni
A holdkórosok eposza

Teljesen a történet hatása alá kerültem. Állandó nevetnékem támad, hogy itt minden tettek és gondolatnak jelentést tulajdonítanak. Aztán összeszorul a torkom, mert ha az egészek meg sincs értelme, akkor csak az élet abszurditása marad" – mondta

Federico Fellini, aki e regény alapján készítette el az életművét lezáró „A hold hangja” című filmjét

Imma Monsó
Sosem lehet tudni

A könnyed és Kundera-szerűen filozofikus történet főhőse egy frissen diplomázott fiatalember, aki átlagosnak nem nevezhető módon tervezi a jövőjét... De egy különös véletlen folytán egy borosüvegre bukkan, melyen a következő felirat áll: „akik e borból kortyolnak, átmenetileg helyet cserélhetnek egymás elméjében”, és ezután a tervezettségnek befellegzett.

Eva Baronsky
Mozart felébred

1791. december 5. éjszakáján minden idők egyik legzseniálisabb zeneszerzője az ágyában haladoklik, és élete utolsó művét nem tudja már befejezni... Másnap idegen emberek közt, idegen helyen, furcsa ruhákba öltöztetve ébred. Sajnos nem indul jól

a napja, nem találja se a helyét, se az idejét. Lehet, hogy ez a pokol tornáca, de az is lehet, hogy a paradicsom?...

Tomás Zmeskal
Az ékirásos szerelmeslevél

A történelmi családregény Csehszlovákiából indul és a mai Csehországba vezet, mozaik-szerűen épül fel, más időszakok és távoli helyek tűnnek fel, megismerjük Josef és Kveta szerelmét, házasságát, ott állunk lányuk esküvőjén, és végül az a bizonyos, ékirással írott szerelmeslevél is megtalálja az olvasóját.

Jan Gruel
Test és elme

Ezek a történetek mindazokhoz szólnak, akiknek van testük, vagy fontolóra vették már, hogy szert tesznek egyre. Akiknek van egy olyan érzésük, hogy a macskájuk birtokba vette őket, vagy épp magukra akarják öltetni egy titkos ügynök vagy egy gödrös állú, férfi szexszimbólum bőrét... Egy novellafüzér a testről és a benne élő elméről.

David Szalay
Az ártatlanság

Lehetséges a zsarnokságban ártatlanság? Ahol zsarnokság van, ott zsarnokság van, ahogy az Urál lábánál fekvő zárt városban, Szverdlovskban is. A főszereplő Alekszandr – a fogoly és egyben foglár – az állambiztonságnak dolgozik... A magyar származású fiatal angol szerző háborzongatóan hű képet fest a sztalinizmus természetéről.

Science fiction

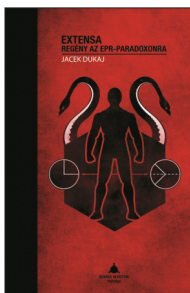

Harald Voetmann
Plinius szerint a világ

Plinius is ember volt: folyton vérzett az orra, asztmás is volt, meg túlsúlyos, de persze többkötetes munkájában ragyogóan térképezte fel és nevezte nevén a természet minden jelenségét... A Római Birodalom is civilizált volt a maga módján. Akkoriban viszont az számított látványosságnak, ha a lehető legrövidebb idő alatt mérszároltak le egy farka vadállatot...

Jacek Dukaj
Extensa

Az Einstein–Podolsky–Rosen-paradoxon szerint az elemi részecskék hatással vannak egymásra, még több száz fényévnyi távolságból is. A történet mesélője a távoli jövőben, a Föld utolsó, még lakható szegletében éli békés életét. Ám felnöve lassanként ráébred, hogy bolygónkon, a teljes univerzummal egyetemben egy magasabb rendű civilizáció képviselői uralkodnak.

Jacek Dukaj
Zuzanna és a világmindenség

A főhősnő a tizennyolc éves Zuzanna Klajn, aki békében és a kényelemben él, amíg egy napon kap egy „csomagot a síron túlról”, régen elhunyt apja örökségéért. A megörökölt dolgok és a kapott információk mind azt sejtetik, hogy az apja nem halt meg, hanem eltűnt, és ennek köze van annak a tudományos intézetnek a titokzatos tevékenységéhez, amelynek apja dolgozott.

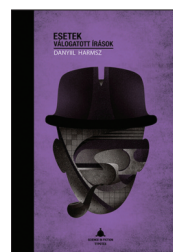
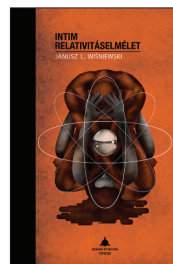

Ignacy Karpowicz
Égiek és földiek

Vegyünk egy csipet Bulgakovot, egy lehetlenyi Rabelais-t és egy egészséges adag Kunderát, máris közelebb kerültünk Karpowicz-hoz. A dolgok egyáltalán nem mennek valami fényesen a földön. Az emberek már rég elvesztették a sorsuk jobbra fordulása-ba vetett reményüket. De egyszer csak az Istenek a tettek mezejére lépnek. Földre szállnak.

Janusz Leon Wisniewski
Intim relativitáselmélet

Az emberi lélek legintimebb mélységeiről szólnak e történetek, az érző emberről, s egyszerre meglepő kapcsolatok tárulnak fel a biológia, a vegyészet és a pszichológia között. Mennyire kell a házassághoz a nitrogén-oxid? Mitől érez megkönyebbülést a férfi az első szerelmi vallomása után? Milyen hatással van a T4-limfocita a szerelemre?

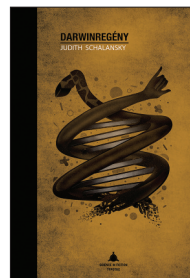

Danyil Harmsz
Esetek
Válogatott írások

Harmsz szövegei olyan időben születtek, amikor a világ különösen értelmetlennek és ellenségesnek tűnt, amikor a realitás maga vált abszurdá. Elméleteket gyártott, hogy megfogalmazza, mi az értelmetlenség, a semmi, a nulla, a végtelen. Az abszurd az abszurd valóság egyetlen adekvát kifejezési formája.

Judith Schalszky
Darwinregény

Milyen gyakran követelték már, hogy szülessék meg végre a fordulat regénye, amely az „endékás” múltat a történelemkönyvek megállapításait meghaladva magyarázza meg. Sok író próbálta megírni ezt a könyvet, vannak azonban olyan szerzők, akik tartózkodnak az ilyesfajta igazságkereséstől, akiket a történetek érdekelnék.

Levent Mete
Rika agyában

A regény a tudat ragyogó fénye és a tudatalatti homályos alagútjai közötti utazás kalandját kínálja. A török szerző a lélek mélységei elé tart tükröt ezzel a regényével. Sajátos nézőpontból: egy gimnazistalány agyából elemzi az egyéni és társadalmi erőszak hatásait.

Ignacy Karpowicz
Csoda

„Rómeó meghal, Júlia életben marad. Miért is ne lehetne ez egy csodálatos szerelem kezdete? Történelem néha csodák. Ha nem az életben, akkor a halál után.”

Női zsebatlasz

Sylwia Chutnik

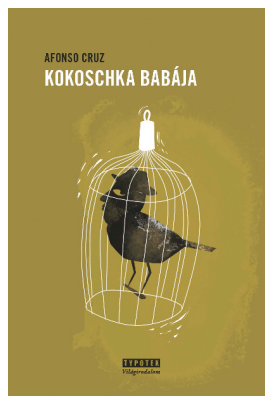
Fordította: Mihályi Zsuzsa
ISBN: 978-963-2798-40-0
Sorozat: Typotex Világirodalom
Oldalszám 193 oldal
Ár: 2490 Ft

A varsói bérház négy lakója köré felfűzött történetekre tekinthetünk akár regényként, akár egyedi Varsó-útikönyvként, akár egy megalkuvások nélküli, a nagyváros legszegényebb

rétegét megvizsgáló feminista tanulmányként. A fejezetek elején ismeretlennek hitt női archetipusokat mutat be a szerző (bazárosok, összekötők, utánzatok, kis hercegnők), majd ezt követően egy-egy általa kiválasztott és megformált „példányra” fókuszál. A szereplők nőisége széles spektrumot fog át: a generációs különbségek elemi eszközén túl még a nemek közti átfedés is megjelenik egy elnőiesedett férfi személyében. A szerző hol természetfilmes szenvtelenséggel, hol a hétköznapi tragédiák iránti megértéssel teli szeretettel mutatja be a tipikusnak tekinthető bérház és az utca ökoszisztémáját a maga rendező elveivel és az őshonos fajokkal egyetemben.

Sylwia Chutnik (1979) író, újságíró és idegenvezető. Egyedülálló idegenvezetőit Varsó jeles nőalakjainak történeteire fűzi fel. Íróként *Női zsebatlasz* című regényével rendkívül sikeresen debütált, 2008-ban elnyerte a neves Paszport Polityki irodalmi díjat, és a 2009-es Nike-díjra is jelölték. A könyv azóta számos nyelven, többek között németül és oroszul is megjelent.

Bemutató: 2015.04.25. Szombat 14.00 Supka Céza terem

Kokoschka babája

Afonso Cruz

Fordította: Bense Mónika
ISBN: 978-963-2794-07-5
Sorozat: Typotex Világirodalom
Oldalszám: 285 oldal
Ár: 2490 Ft

Oskar Kokoschka, a festő annyira bele volt bolondulva Alma Mahlerba, hogy amikor véget ért a kapcsolatuk, készítetett egy élethű babát, amely szerelme minden egyes részletét hűen lemásolta.

A bábkészítőnek írt levelébe, amelyet a babához mellékel, és amelyet pontos leírással ellátott rajzok kíséret, még azt is belevette, hogy a bórnek mely ráncait tartja nélkülözhetetlenek. Kokoschka, aki nem akarta véka alá rejtteni a szenvedélyét, a városban sétálgatott a babával, eljárt vele az operába. Egy nap aztán elege lett belőle, a fejéhez vágott egy üveg vörösbort, és a baba a szemébe került. És innentől kezdve sok ember sorsában töltött be létfontosságú szerepet, olyan emberek életében, akik túléltek a második világháborúban a Drezdára hullott négyezer tonna bombát.

Afonso Cruz (1971) sokoldalú figura: nem csak író, hanem kiváló grafikus és közismert zenész is egyben. Könyveit saját alkotásai díszítik, de számtalan mesekönyvet is illusztrált már, és ezen kívül még animációs filmeket is rendez. A bluesos, swinges dalokat játszó The Soaked Lamb nevű zenekarban gitározik, bendzsózik, ukulelézik, vagy ha kell, hál énekel. Írói karrierje 2008-ban indult az *Isten húsa* (A Carne de Deus) című regényével. Nagyon termékeny alkotó, írásaival számos portugál díjat nyert már. Legjelentősebb nemzetközi sikere, hogy a *Kokoschka babája* 2012-ben elnyerte az Európai Unió irodalmi díját.

Bemutató: 2015.04.24. Péntek 17.30 Márai Sándor terem (zenés műsor)

Az élet pénteken kezdődik

Ioana Pârvolescu

Fordította: Koszta Gabriella
ISBN: 978-963-2798-41-7
Sorozat: Typotex Világirodalom
Oldalszám: 324 oldal
Ár: 3200 Ft

Egy öntudatlan ember fekszik Bukarest külterületén. Senki sem ismeri a különös idegent, ezért aztán mindenféle híresztelések terjednek el. Bűnöző? Nemzetközileg körözött szélhámos?

Vagy csak egyszerűen őrült? A különböző szereplők egymásba fonódó történeteiből végül nem is a titokzatos alakról tudunk meg többet, hanem a kötet igazi főszereplőjéről: a századforduló Bukarestjéről. A regény ugyanis 1897 utolsó 13 napját beszéli el, és egy, minden szereplőt bemutató, drámai utolsó jelenettel zárul, ahol az óév búcsúztatásaképpen betekintést kapunk a szereplők jövőképebe – a mi jelenünkbe. Így gondolja ezt Dan Creu, alias Dan Kretzu, korunk újságírója is, aki rejtélyes módon csöppent vissza a múltba. Ebbe a kivételes és elragadó korba kalauzolja az olvasót a regény - amely egyúttal Pârvolescu első szépirodalmi munkája. És bár épp csak egy futó pillantást vehetünk erre a csaknem elfeledett világra, arra ennyi is elég, hogy felismerjük, mennyire más és mégis mennyire hasonló a miénkhez.

„Meghívtak, hogy kezdjem az 1998-as évet – nicsak, milyen butaságot írtam, és milyen furán néz ki! 1898, természetesen”.

Ioana Pârvolescu (1960) 1983-ban diplomázott a Bukaresti Egyetem Bölcsészettudományi Karán, ahol ma már modern irodalmat oktat. Számos, több kiadást megélt esszékötet szerzője, melyekben a 19. századdal és Bukarest történelmével is foglalkozik. Szépiróként *Az élet pénteken kezdődik* című regényével debütált, melyben a kor szakértőjeként biztos kézzel és finom érzékenységgel jeleníti meg a 19. század végének Bukarestjét. A könyv 2013-ban elnyerte az Európai Unió Irodalmi Díját.

Bemutató: 2015.04.25 Péntek 12.00 Románia stand

Szülőkről és gyermekekről

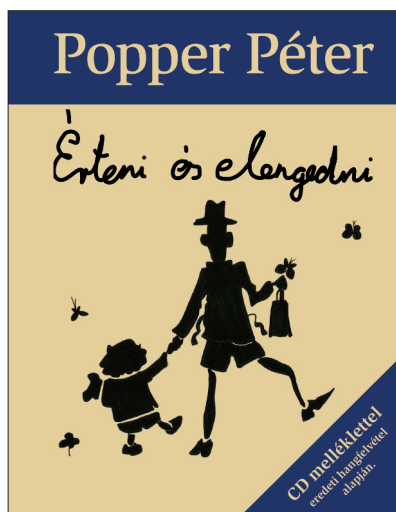
Emil Hakl

Fordította: Stanek-Csoma Borbála
ISBN: 978-963-2794-14-3
Sorozat: Typotex Világirodalom
Oldalszám: 186 oldal
Ár: 2500 Ft

Prága, augusztusi kora este, kocsmából ki, kocsmába be – a megszokott hrabali idill. Legalábbis első pillantásra. A 72 éves apa és 42 éves fia kocsmatúrójára nem csak Prágán vezet végig, hanem kettejük történetén is. A könyv teljes egészét

kitevő dialógusuk, az egymásnak mesélt anekdoták roppant szórakoztatóvá teszik a művet. Szó van világháborús repülőgépekről, nőkről, a gyermekkor elveszett és az apa elmúlt fiatal korának emlékeiről, de még a Kurszkról, az orosz atom-tengeralattjáróról is. A fiúból előtörő érzelmek különös élményeket hoznak a felszínre. Ezek a „bevillanások” fontos szerepet kapnak a könyvben és mélységet adnak a történetnek, de egyben mulatságosak is, mint amikor a fiú egy gyerekkorában tönkretett dolog miatt magyarázkodik az apának negyven évvel a történetek után. Mind a történet földhözragadsága, mind sajátos intimitása révén mindenki a saját szülő-gyermek emlékei és beszélgetései közepén találhatja magát. Hakl egészen különleges módon festi elénk két generáció portréját.

A prágai születésű író, Emil Hakl, akit hazájában napjaink Hašekjaként emlegetnek, diplomáját a Jaroslav Jezek Konzervatóriumban szerezte meg, majd 1981-ig mint hangszerelő, könyvtáros, raktáros és benzinkút mérnök dolgozott. Két regényével is megnyerte a rangos Magnesia Litera díj próza kategóriáját. Az elsőt éppen a *Szülőkről és gyermekekről* cíművel, melyből Vladimír Michálek rendezte készített filmet, Csehországban *Amerika* című Kafka-adaptációjával szerzett hírnevet.

Érteni és elengedni

Jenei Tamást Pataki Erzsébet kérdezi

A napokban jelent meg Popper Péter előadásainak harmadik válogatása, *Érteni és elengedni* címmel, a felnőtté válásról, az agresszióról és a lelki egészségről. A Saxum Kiadó igyekszik gondosan megőrizni és a Popper Pétert kedvelők részére hozzáférhetővé tenni az országszerte megtartott előadások anyagát. Az új könyvről a kiadó vezetőjét Jenei Tamást Pataki Erzsébet kérdezi.

P. E.: Az élet sója, a Párkapcsolatok és most, a harmadik, az *Érteni és elengedni*. Várható-e további könyv a későbbiekben?

J. T.: Hosszú évek országjárásának anyaga és eredménye az eddigi három kötet, de nagyon sok olyan előadás hangzott el évtizedek alatt, melyek nyomtatásban nem jelentek meg. Ezek tematikai válogatása és szerkesztése még Zolnay-Laczkó Katalinra vár. A kiadó szívesen fogadja ezeket a köteteket, hiszen Popper Péter nagyra becsült, kedvelt szerzőnk volt, akinek életében közel ötven könyvét jelentettük meg.

P.E.: Milyen anyagokat, gondolatokat találunk ebben az összeállításban?

J. T.: Érdekes és új hangsúlyt kapott a

szellemi irányzatokról szóló fejezet, humorral, de néhol erős kritikával illeti a különböző „gyógyító” szektákat. Ez már Popper Péter más műveiben is feltűnik, de itt – feltehetően a hallgatóság aktív részvételére is számít. A felnőtté válás folyamatában szó esik a szülői szlogenelekről, melyeknek akár van értelme, akár nincs, elkísérnek bennünket egész életünkben. Ismerteti azokat a tudományos munkákat, amelyek szerint a gyerekek különböző életkorokban ún. mechanikus reakciókat mutatnak: felvázolja a legjellemzőbb gyerektípusokat: a nyílt, érdeklődő, a lavírozó, a minden elvárásnak megfelelő és a romboló gyerek – a szerző azzal foglalkozik, hogy ezeknek a

különböző magatartásoknak később milyen előnyei és hátrányai vannak.

P. E. : A felnőtté válással bővebben is foglalkozik a szerző. Milyen aspektusban?

J. T.: Néhány előadás összekapcsolt anyaga az érett személyiséggé válásról szól. Az előadó a természeti népek kultúráját említi, ahol jellemzően a 'szülők mellett nem lehet felnőni' alapelv működött. Amikor a serdülőkor második felében elvitték a gyermeket a családból, más körülmények közé került, többnyire nemileg homogén közösségbe, ezt különbözőképpen élték meg a szülők. Popper Péter az avatási szertartásokról, pl. a férfivá válás próbáiról ír, ezek részben fizikai, részben lelki próbák voltak. A modern társadalmakban ez persze másképpen valósul meg.

P. E.: Ez az a bizonyos MAMAHOTEL?

J. T.: Az előadás ezt inkább az ország anyagi nehézségeivel magyarázza, azzal, hogy a gazdaságilag rosszabb helyzetben lévő országokban nem lehet, illetve problémásabb megvalósítani a külön költözést, mint a gazdagabb Amerikában. Ettől a felnőtté válás is késik. A szerző Mérei

Ferencre hivatkozik, aki a megnyúlt tinédzserkor okát abban látja, hogy főként az értelmiségi fiataloknak kellemes ez az életforma, akik nem akarnak felnőni.

P. E.: A könyv témái között hangsúlyosan szerepel az erőszak témája, illetve az, hogy megelőzhető-e az erőszak?

J. T.: Az előadó elemzi az agresszió gátlását: az erkölcsi megfontolást, bizonyos esetekben a részvétet, és a műveltséget. Szerinte a kultúra és a civilizáció állapota jelzi, hogy egy társadalom mennyire hajlamos az agresszióra. Különös és mulatságos történetei vannak a saját életéből.

P. E.: És a gyermeki agresszió? Felmerül a szülők és a pedagógusok felelőssége is. Mit mond erről a szerző – valamikori pedagógusként?

J. T.: Szerinte a jelenlegi pedagógus társadalom tartásában megtört, rosszul fizetett, a társadalom részéről maximális elvárásokkal. Történeteket mesél el, miért nem tudja megoldani az iskola – a pedagógus – az iskolai konfliktusokat. Popper Péter szerint a különböző helyzetekben feltűnő frusztráció szüli az agressziót. A magyarországi helyzetre kitérve: a rendszerváltáskor a legtehetségesebbek elmentek az országból, a másodvonal üzleteket, vállalkozásokat csinált, a harmadik vonalból, a legnívótlanabbakból lettek a politikusok, s nálunk a politika a szerencsésebb országoktól eltérően bekerül a mindennapi életbe, így az iskolába is. Mondanivalójának lényege, hogy nálunk nem alakultak ki a szabad élet normái, ezért érvényesültek az agresszív ösztönök, s ezzel a pedagógia nem tud szembeállni, legfeljebb a műveltséggel.

P. E.: Milyen mondanivalója van

„Azt gondolom, hogy a pedagógustartásban megtörték az elmúlt évtizedek. Nem adott a pedagógia olyan egzisztenciát, amelyet egy gimnáziumi tanár birtokolt azelőtt. Háromszobás lakással, cseléddel, felesége nem dolgozott stb. Nem adott olyan lehetőséget. Nézzék meg például a francia tudományos életet. A francia tudósoknak nagy része gimnáziumi középiskolai tanár, mert ott van annyi szabadideje, hogy foglalkozhat nyugodtan a saját kutatásaival. De ez egy egzisztencia is. Nem véletlen, hogy el van nőiesedve a mai pedagógia.

Akkor tudna felszabadultan pedagógus lenni, ha anyagilag biztosítva van, például egy jobban kereső férj által. Hogy van ez? És akkor persze ez a defenzív pedagógia odakínálja magát áldozatul a szülő agresszivitásának és a diák agresszivitásának. Nincs mese. Látják a kiszolgáltatott és függő helyzetét, és visszaélnék vele.” (Popper Péter: *Értetni és elengedni*)

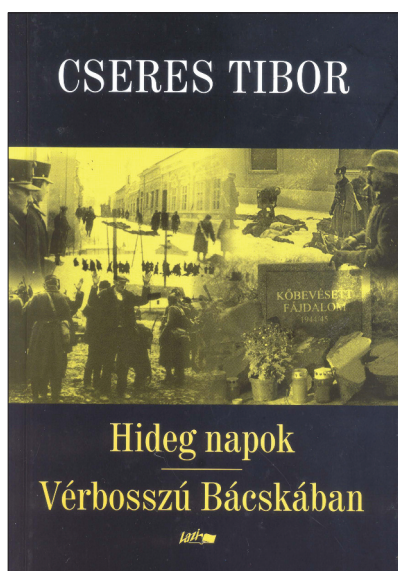
Popper Péternek a lelki egészségről?

J. T.: A depressziós ember a negatívumokat éli meg valóságának. Popper Péter szerint a lelki egészség azt jelenti, hogy az ember képes-e tehetsége és képességei szerint teljesíteni. Tőle megszokott módon illusztrálja tételét egy birkózó világbajnokunk esetével, akit kigyógyított félelméből. Az is az egészség kritériuma, hogy milyen az ember viszonya más emberekhez. Az értelmesség csúcsára 17 és 25 éves korunk között kerülünk, s ennek az sem mond ellent, ha kivé-

telként megemlítjük, hogy Thomas Mann 78 éves korában írt egy zseniális regényt.

P. E.: Az előadásorozat mindhárom kötetét Köves Tamás mulatságos, groteszk rajzai illusztrálják. Úgy gondolják, hogy illik a mondanivalóhoz?

J. T.: Igen, Köves Tamás rajzai éppen azt az egészséges humort és fricskázást mutatják be, amely igazán Popper Péter jellemzője. A könyv különlegessége a mellékelt CD, melyen Popper Péter előadásaiból részeket hallgathatnak meg.

Ami összetartozik

Pécsi Györgyi könyvajánlója

Csere Tibor
Hideg napok
Vérbosszú Bácskában
Lazi Kiadó, 2014, 398 oldal, 2990 Ft

„Amikor a Hideg napokban regénybe ágyazva előadtam mindazt, amit krudélis hajlamú magyar tábornokok és törzstisztek a magyar nép nevében ezernyi ártatlan szerb és zsidó ember ellen Újvidék ama gyilkos három napján 1942-ben elkövettek, számoltam azzal a reménységgel, hogy válaszul s tán hálából, akad szerb író, aki emléket állít azoknak a magyar tízezreknek, akiket úgyszintén ártatlanul gyilkos gazemberek a jugoszláv nép nevében megkínóztak és halálba küldtek.

Ám mindhiába! Közel három évtizedes várakozás után nem térhettem ki a végül is reám maradt feladat elől, hogy megírjam az 1944-es bácskai vérbosszú könyvét is.

A Jugoszláviában élő magyar százezrek lelkében izzó sebként máig ott ég a negyvenezernyi elpusztított rokon: apa, fiú, testvér megbecsületlenül, eltiltott emléke. De a megbillent, megsértett, félbeszakított erkölcsi világrendet ki kell egyenlíteni. Megbékélés nélkül nincs igazi béke a lelkekben. A vérbosszú által kiontott vér eltörlésére nagyon kedvező lehetőség a töredelmes bűnvallomás.

Erre ad alkalmat nyíltan feltárt szörnyűségeivel ez a könyv minden délszláv továbbélő számára: **Bocsássatok meg ti is! És soha többé!**

(Csere Tibor)

Végre együtt jelent meg az, ami elválaszthatatlanul összetartozik: Csere Tibor 1964-es regénye, a *Hideg napok* és a három évtizeddel később, 1991-ben írt történelmi szociográfiája, a *Vérbosszú Bácskában*. A 20. századi magyar történelem egyik legrettenetesebb eseménysora rendeli egymás mellé a két könyvet.

A második világháborúban, Délvidék visszacsatolása és a magyar hadsereg bevonulása után 1942-ben Újvidéken és a környező településeken a szerb partizánok ellen elrendelt razziában vezetőik ön hatalmú utasítására a magyar hadsereg mintegy kétezeröttszáz szerb és nyolcszáz zsidó embert gyilkolt meg – a Duna jegén robbantott lékekbe belelőtték őket. Az „újvidéki razziát” az 1944-45-ben visszatérő szerbek szisztematikus bosszúja követte: 20-45 ezer magyart mészároltak le brutális kegyetlenséggel (az áldozatok pontos számuk ma sem ismert), három helységről – Csurog, Zsablya és Mozsor szinte a teljes magyar lakosságot, az életben maradtakat pedig örökre kitiltották. A holttestek egy részét a Tiszába vagy dögkutakba dobták,

Bak Miklós : MIK VAGYUNK
Gondolatok őstörténetünkről, nyelvünkről, írásunkról
A szerző a témát új megvilágításba helyezi összegyűjtve az eddig lappangó tényeket, de tartózkodik a még nem igazoltak közlésétől. Szárazalkalmasan vizsgálja szavaink eredetét is.
65 kép, 16×22 cm, 186 oldal, 3500 Ft
Beszérlés: Bak Miklós, 2750 Nagykőrös, Kecskeméti u. 5c.
E-mail: bakymi@freemail.hu

másokat tömeg-sírokban hantoltak el; a túlélők nem beszélhettek és nem emlékezhetek. 2013-ban történt meg először, hogy a szerb miniszterelnök és a magyar köztársasági elnök Csurogon együtt koszorúzott az áldozatok emléke előtt.

A magyar történelem egyik legsúlyosabb eseményéről ma már elég sokat tudhat az, aki akar. Matuska Márton, Teleki Júlia, Dudás Károly, A. Sajti Enikő és mások kutatásaiból, visszaemlékezésekből, szépirodalmi földolgozásokból, mint Gion Nándor *Ez a nap a miénk* című regényéből, de a hallgatás falát Cseres Tibor törte át 1964-ben. „Uraim, erről tovább egy szót sem” – ez volt a létezett szocializmus parancsa; kommunista testvérek ne bolygassák egymás bűneit, a snájdig, külön utas Titó marsall egyébként is kivívta Európa tiszteletét. Cseres azonban példázatos tisztességgel nem a Titó-partizánok vérengzésével, hanem a magyar hadsereg esztelenségének földolgozásával kezdte el a múlt föltárását. Kitűnő regényében, a *Hideg napok*ban az újvidéki razzia négy résztvevője, a Horthy-kor négy katonai karaktere közös cellában emlékezik az öt évvel azelőtti eseményekre. Különösen erős Szabó tizedes, a vegetatív barom, meg Büky százados a könnyű életet élő úri katonatiszt karaktere a regényben, de a kor katonai, társadalmi rajzában Cseres a morális kontroll elillanásának a folyamatáról is döbbenetes láttelepet ad.

A regényből mindjárt 1966-ban Kovács András döbbenetes erejű filmet rendezett, Latinovits, Szirtes Ádám, Darvas Iván, Szilágyi Tibor, Bara Magit emlékezetes alakításával – a *Hideg napok* hazai társadalmi ismertsége jelentős részben ennek a filmnek köszönhető.

Aztán a *Hideg napok*at lefordították angol, francia, horvát, lengyel, német, orosz, román, szerb nyelvre és nemzetközileg is ismert lett.

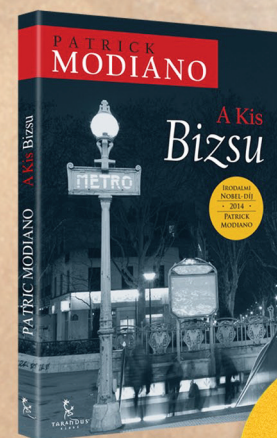
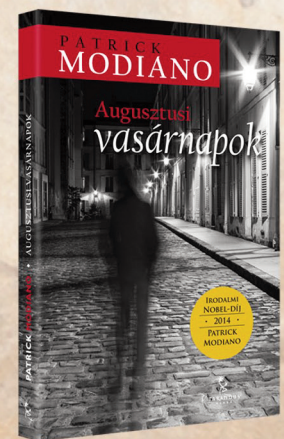
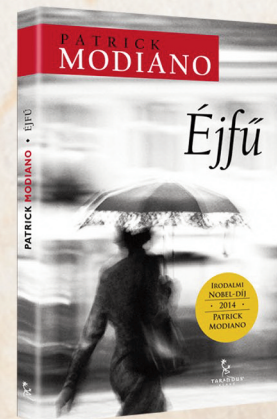
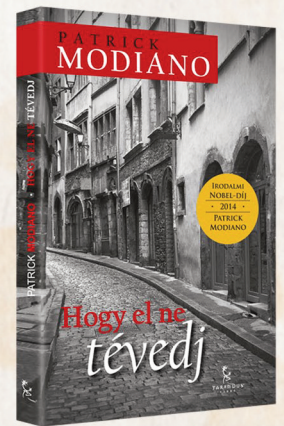
Nemcsak történelmileg, de műfajilag is akkor lenne egész, ha a *Hideg napok* mellett egy szerb író regényben írta volna meg az irreguláris szerb partizánhordák tetteit és lélektanát. De szerb részéről elmaradt a szembenéző folytatás, ellenkezőleg, propagandájukban éppen Cseres regényét lobogtatva látták igazoltnak a magyarok fasiszta természetét. Cseresre maradt hát a „másik fél” tetteinek, bűneinek az elmesélése is – torokszorító történelmi szociográfiában, krónikában, rekviemben. (A *Vérbosszú Bácskában* – tudomásom szerint – csak magyarul jelent meg.)

Fikciós és valóságirodalom – csakúgyan féloldalas ez a két Cseres-mű így együtt, elbillen a műfaji arány, de a műfajok fölött ott állnak az esztelenül megkínzott, temetetlen, elsiratatlan, letagadott magyar áldozatok ezrei. Cseres, amit tudott, mindent begyűjtött, és hű krónikásként pontról pontra, emberről emberre elmeséli a megtörténeteket. Az olvasó, aki éppen az iszlám állam meg a boko haram kegyetlenségeiről lát, hall, olvas és fölháborodik, azt gondolja, nem érheti meglepetés, civilek lefejezésénél, falvak fölgyújtásánál nincs elretentőbb.

Aztán olvassa az éppen száz esztendeje Gyergyóremetén (ma Románia) született Cseres Tibor író bácskai krónikáját fél évszázaddal ezelőtti dolgokról és zavarba jön: dehogynem lehetett!

Figyelem! A *Vérbosszú Bácskában* csak erős idegzetű felnőtteknek ajánlható!

TARANDUS®
KIADÓ

IRODALMI
NOBEL-DÍJ
• 2014 •
PATRICK
MODIANO

Tiffany Reisz

Az úrnő

– részlet –

A tartón nyolc kulcs lógott, egy-egy darab Kingsley klubjaihoz és a lakásához. – Egy ideig elfoglalt leszek, el kell intéznem ezt a ronda ügyet. Valakinek helyettem szemmel kellene tartania a Birodalmat.

Griffin sötét szeme tágra nyílt. Kinyújtotta a kezét, és Kingsley a tenyerébe helyezte a kulcsokat.

– A Királyság kulcsai – mondta Griffin. – Megköszönném a kitüntetést, de tudom, hogy csak azért nekem adod őket, mert nincs más választásod.

– A személyzetem létszáma több tucatot számol, több választásom is lenne. Benned megbízom. Te mindenkit kordában tartasz, amíg visszatérek.

– Tudod, hogy hol van Nora? Tudunk bármit is? Nem kéne szerinted kihívni a...

– A rendőrséget? Tudom, kivel állunk szemben, és eléggé biztos vagyok abban, hogy mit is akar az illető. Csak akkor hívom ki a rendőrséget, ha holtan akarod látni la Maîtresse-t.

Michael mélyen beszívta a levegőt a holtan szó hallatán, és Kingsley csak nagy nehezen állta meg, hogy ne emelje az égre a szemét. Szegény fiú, olyan fiatal és olyan ártatlan. De ebben a házban nem marad sokáig az.

– Ha bárki is árt Norának... – Griffin szavai ott lebegtek a levegőben. A kimondatlan fenyegetés minden szónál hatásosabb volt.

– Ha bárki is árt Norának, beállhatsz a sorba azok közé, akik elégtételt követelnek. Ismerek pár embert, akik jogosabban mondhatnák magukénak Norát.

– Vettem a célzást.

– Most pedig keresd fel Sophie-t. Ő mindent tud,

amit tudnod kell. És ne feledd, ebben a világban jobb, ha félnek tőled, mintha szeretnek! Mindenkit tarts kordában. Biztos kézzel nyúlj a dolgokhoz. Itt lakhatsz nálam, ha akarod. A kis kedvenced is. Viszont bármit csináltok, a szobámba ne menjetek be.

– Akarjam tudni, miért ne?

– Non.

Griffin bólintott, és zsebre dugta a kulcscsomót.

– Gondját viselem a Birodalomnak. Találd meg Norát, jó?

– Ez a terv.

Griffin a mögötte masírozó Michaellel az ajtó felé indult. Az ajtóban Michael megállt és megfordult.

– Mr. Edge?

– Mi az, Michael?

A fiú egy pillanatig hallgatott, Kingsley pedig várt. Általában megfeddte volna azt, aki Mr. Edge-nek szólítja. A monsieur, Kingsley, Mr. K névvel szokták illetni, vagy egyáltalán nem szólítják meg. De ma ez a legkevésbé sem érdekelte.

– Csak... – kezdte Michael ismét, és Griffin vigasztalóan a fiú hátára tette a kezét. – Nora a barátaim közé tartozik.

– Tudom, hogy így van.

– Nincs túl sok barátom.

– Megtalálom – ígérte Kingsley. – Hazahozzuk.

– Köszönöm. Vagyis... merci.

Kingsley Michaelre mosolygott, majd a fiú és Griffin magára hagyták a dolgozószobájában. Egyik kutyája, Max beügetett, és orrával megbökte Kingsley kezét. Ahogy a kutyát simogatta, eszébe jutott Sadie, rottweiler falkájának egyetlen szuka

tagja. Sadie meghalt, szíven szúrták. A saját testvére képes lett volna ilyet tenni? Képt mártani egy állat mellkasába? Biztos, hogy volt valamilyen segítsége a játszmában. Nora Sutherlinről sok mindent el lehetett mondani, de egy biztos: túlélő típus, erős és makacs, és könnyedén megküzdött volna egy másik nővel. Erősnek született, és az érc formálta az ércet. Az, hogy megadta magát egy szadistának, megtörhetetlenné tette. Mióta domina lett, ördögivé alakult. Még őt, Kingsley-t is megtörte egyszerűen. De ez csak játék. A férfiak fizettek azért a kiváltságért, hogy megengedjék neki, hogy megtörje őket. Most azonban Nora valódi veszélyben volt. Ez nem szadizmus volt vagy szerepjáték két, kölcsönösen beleegyező felnőtt között. Ez erőszak, igazi erőszak és veszély, mégpedig a legnagyobb fajta. Kingsley tanúja volt már annak, hogy Nora vérvörös tigriscsíkokkal látta el egy mazochista vendég testét a korbácsával, de azt is látta, hogy Nora megmerevedett a rettegéstől, amikor egy autogramosztáskor egy őrült rajongója késsel támadt rá.

Kingsley felsóhajtott, végigszántott a haján és keményen megdörgölte arcát. Bárcsak megszólalna a telefon, bárcsak megérkezne a követelésekkel és fenyegetésekkel teli levél! De ez a veszélyes játék csak most kezdődött el. Marie-Laure felállította a sakktáblát. Mi lesz a nyitólépés?

– Marie-Laure... – suttogta magának Kingsley. – Mégis mire vársz?

– Monsieur?

Kingsley megfordult, és a titkárnőjére bámult.

– Sophie, bármire van szüksége, azt Griffinnel

TIFFANY REISZ

AZ ÚRNŐ

EREDENDŐ BŰNÖSÖK IV.

Athenaeum Kiadó

beszélje meg.

– De monsieur, valaki látogatóba érkezett önhöz.

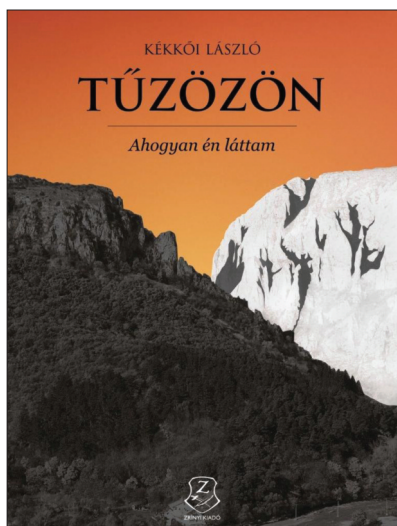
– Beszéljen Griffinnel.

– Azt mondja, egyedül magához jött.

– Remélem, fontos személy az illető. – Kingsley az ajtó felé indult. Talán Marie-Laure lépett az első gyaloggal.

– Azt hiszem, fontos személy – mondta Sophie tágra nyílt szemekkel, rettegő tekintettel. – Azt mondja, ő Nora Sutherlin vőlegénye.

Fordította: Szilágyiné Márton Andrea

Kékkői László

Tűzözön. *Ahogy én láttam*

A tordai csata emlékirata egy hajdani főhadnagy tollából

Zrínyi Kiadó, 2015

Kékkői László a magyar Királyi Hadsereg főhadnagyaként a 25. gyaloghadosztály kötelékében került ki az Északkeleti Kárpátokban levő harctérre 1944. április 1-jén. Lövésszázadának parancsnokaként vett részt a Kolomeától nyugatra folyó kárpáti harcokban, majd Románia augusztus 23-i átállítását követően alakulatával a dél-erdélyi arcvonalra, Torda térségébe vezényelték. Ily módon maga is aktív résztvevője volt a II. világháború egyik legpéldaértékűbb magyar elhárító hadműveletének, a tordai csatának, melyben a magyar honvédek a többszörös szovjet-román túlerő ellenére, óriási veszteségek árán, 25 napra feltartóztatták az ellenséges csapatok előretörését, s így megakadályozták Észak-Erdély teljes elfoglalását, valamint a Kárpátokban harcoló 1. magyar hadsereg bekerítését.

A kötet Kékkői László főhadnagy – három évvel a sorsdöntő ütközet után papírra vetett – visszaemlékezéseit, a Kolomeától Tordáig vezető véres mezejéken átélt történeteket tartalmazza. A *Tűzözön* műfaját tekintve, háborús regény, ám a klasszikus értelemben vett regénytől eltérően, e könyv valamennyi szereplője létező személy, ahogy

Hősök emlékezete

Maczkay Zsaklin könyvajánlója

valóságosak a történet helyszínei és a benne szereplő időpontok is. A szerző egyes szám első személyben dokumentálja az eseményeket, s így az olvasó az ő látószögén keresztül nyerhet bepillantást e tragikus történelmi pillanatokba. Az átélt, megszenvedett élmény hozza létre azt a fajta szubjektivitást, mely a kötet egyik jellegzetessége és erénye, de egyúttal – a „tudományos történetírás tárgyilagosságát” keresők számára – talán a hátránya is.

Kékkői László rendkívül szemléletes, ugyanakkor lebilincselően érdekes elbeszélő stílusának köszönhetően a könyv a történetek szokatlanul mély átélésének élményét nyújtja. Az olvasó érezheti a katonák emberfeletti küzdelmének minden testi-lelki velejáróját: az elbeszélő érzéseit, fájdalmait és fáradtságát, de szinte valóságghűen hallja a lövészárkok mellett felsüvítő lőfegyverek és kézigránatok hangját is.

A történetmesélés szigorúan kronologikus, az író csak elvétve kanyarodik vissza a múlt egy-egy epizódjához, némely történet mélyebb gyökerét keresve, vagy felvillantva egy-egy lassan homályba vesző, békebeli emlékképet.

A kötet egyik nagy pozitívuma, hogy

szerkesztői minden egyes fejezetet nagyon alapos végjegyzettel láttak el, mely egyrésztől helyreigazítja az emlékezet tökéletlenségéből adódó, esetleges pontatlanságokat, de egyúttal segíti a téma iránt érdeklődő, „laikus” olvasóközönség eligazodását is.

Ugyancsak a szerkesztési alapelvet dicséri, hogy a szűkebb értelemben vett szövegtörzset – mintegy keretbe foglalva azt – a szerző életrajza követi, majd a függelék, a főhadnagy hősi halált halt bajtársakhoz írt verseivel, s nagyszámú, archív képanyaggal. Ezek a szerző „utóéletét” is megvilágító, plusz információk még közelebb hozzák a ma olvasóihoz a 70 évvel ezelőtt történeteket. S így az eredmény még inkább összecseng a szerző szándékával, aki mint írta – nem azért jegyezte le e hónapok eseményeit, hogy vele a „tudományos katonairodalom” anyagát bővítse, sokkal inkább azért, hogy emléket állítson az egykori szenvedéseknek és mindazoknak – a hadtörténet fejezeteiben szereplő hősöknek és a névtelen, méltatlanul elfelejtett kiskatonáknak – akik akkor és ott, megtették a tőlük telhető legtöbbet, hazájuk védelméért.

Irodalmi ajánlatunk

The Hobbit – J.R.R. Tolkien – 3325 Ft

Smaug kétségkívül mélyen aludni látszott, jóformán halottnak és sötétnek rémlett, egy-egy láthatatlan gőzfelhőnél több a hortyogására sem utalt, amikor Bilbó ismét bekukucskált az ajtónyíláson. Már éppen belépett volna a padlóra, amikor megpillantotta Smaug petyhüdt bal szemhéja alól feléje lövellő vékony, átható fénysugarat. Csak színlelte az alvást! Az alagút bejáratát figyelte! Amikor gondtalan, minden becsvágy nélküli életéből, meghitt, kis zsáklaki hobbit üregéből Gandalf, a mágus és egy csapat törp elragadja, Zsákos Bilbó egy kaland kellős közepébe csöppen: betörési szakértőként kell közreműködnie a kincs visszaszerzésében, amitől Smaug, a Rettenetes, egy igen nagy és veszedelmes sárkány fosztotta meg hajdanában a Hegymély Királyát. A könyv aktualitását az adja, hogy most került bemutatásra a filmtrilógia befejező része. Az új kiadás borítóján film részlet látható.

Unbroken – Laura Hillenbrand – 3740 Ft

1943 májusában az amerikai légierő egyik repülőgépe lezuhan a Csendes-óceán fölött. A tizenegy fős legénységből mindössze hárman élnek túl a becsapódást, köztük a gép bombázótisztje, egy fiatal hadnagy: Louis Zamperini. Zamperini gyerekkorában a környék réme volt, állandó lopásaival rettegésben tartotta városa lakóit, ám amikor bátyja hatására sportolni kezd, kiderül istenáldotta tehetsége. A legjobb egymérföldes futók között tartják számon, fiatal kora ellenére sikerül eljutnia az 1936-os berlini olimpiára, ahol döntőt fut 5000 méteren. Nagy jövő előtt áll, és a következő olimpia egyik sztárja lehet. Az olimpia azonban elmarad, Zamperini pedig Pearl Harbor után a csendes-óceáni hadszíntéren találja magát. Egy bevetés során repülőgépe lezuhan, és Louis közel két hónapig hanykolódik az óceánon egy mentőcsónakban. Partot érve azonnal japán hadifogságba kerül, és az igazi megpróbáltatások csak ezután kezdődnek. A könyvből film készült, melynek az Oscar-díjas Angelina Jolie a rendezője és a producere.

Fifty Shades of Grey – El James – 3035 Ft

Az erotikus, mulattató és mélyen megindító Ötven árnyalat-trilógia olyan történet, amely hatalmába keríti és birtokba veszi olvasóját, azután mindig vele marad. Amikor Anastasia Steele, az irodalom szakos egyetemi hallgató interjúrt készít Christian Grey-jel, az ifjú vállalkozóval, gyönyörű, okos és ijesztő férfival találja szemben magát. A nem e világban élő és ártatlan Ana megretten, amikor ráébred, hogy akarja ezt a férfit, és annak rejtélyes tartózkodása ellenére kétségbeesetten próbál közelebb kerülni hozzá. Grey, aki képtelen ellenállni Ana csendes szépségének, eszének és független szellemének, elismeri, hogy ő is akarja a lányt, de a saját feltételei szerint. A szürke ötven árnyalata című erotikus trilógia első részéből készült film, hetekben került bemutatásra. A filmben Jamie Dornan alakítja Mr.Greyt.

Girl Online – Soe Sugg – 3820 Ft

Online Girl álnéven, Penny egy internetes tini életmód blogot vezet, ahol anonim írja meg élete történéseit: az iskolai konfliktusokról, fiúkról, az örült családjáról és a pánikrohamairól. Amikor a rohamok súlyosbodnak, Penny szülei elküldik őt New Yorkba, ahol találkozik Noahval, egy gitáros szívtipró amerikai fiúval. Penny hamarosan beleszeret. De Noahnak is van egy titka, amely felfedheti Penny álnévét, tönkretéve kapcsolatát legjobb barátjával.

The Miniaturist – Jessie Burton – 2545 Ft

Amszterdam, 1686. A tizennyolc éves Petronella Oortman városba érkezését követően elfoglalja helyét dúsgazdag kereskedő férje, Johannes Brandt oldalán. A férfi különleges nászajándékkal lepi meg: egy babaházzal, mely saját házuk élethű mása. Azonban hamarosan rá kell ébrednie, hogy az élete nem pontosan olyan lesz, mint amilyennek elképzelte, valamint a Brandt-ház szívfacsaró titkokat rejteget. Miközben kétségbeesetten igyekszik eligazodni a kusza és veszedelmes viszonyok között, felbukkan egy titokzatos személy, egy miniatúra-készítő, aki rejtélyes küldeményeivel mintha csak az ő sorsát igyekezne egyengetni. Jessie Burton a női sors és a szabadságvágy örök témáit járja körül, miközben regényének lapjain megelevenednek a tizenhetedik század végi Amszterdam hétköznapijai.

A kötetek megvásárolhatók:

Librotrade Kft.

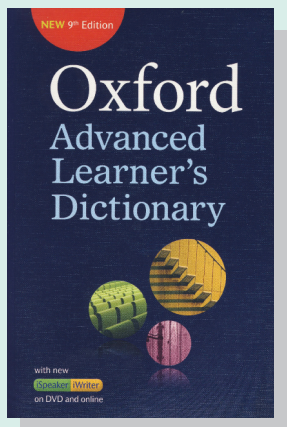
1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel.: 254-0273 • Fax. 257-7472
E-mail: books@librotrade.hu
Honlap: www.librotrade.hu

Famulus Könyvesbolt

1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel.: 349-3656 • Fax. 288-0769
E-mail: famulus@chello.hu
Honlap: www.famuluskonyv.hu

Az Oxford University Press ajánlata:

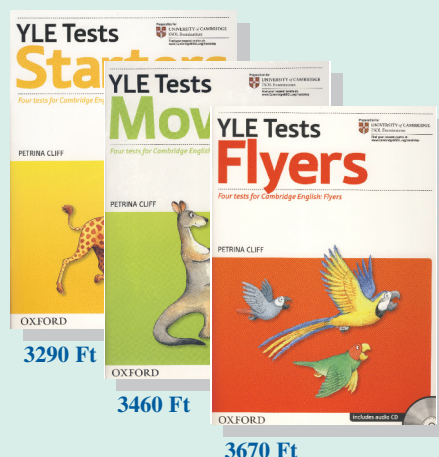
10 990 Ft

Oxford Advanced Learner's Dictionary 9th Edition ISpeaker, IWriter DVD-ROM

Több, mint 185.000 szót és kifejezést tartalmaz. Az előző kiadáshoz képest 700 új szó a nyomtatott szótárban és plusz 200 új szó a DVD-ROM-on. 30 oldalnyi íráskészség fejlesztés (esszék, riportok, összefoglalók, levelek, képleírások, e-mailek, önéletrajz minták). IWriter. 10 oldalnyi beszéd-készség fejlesztés (témakörök, véleménykifejtés, érvelés, prezentációk). ISpeaker. 56 oldal színes képes szótár. Visual Vocabulary Builder. A DVD-ROM-on található, Oxford IWriter: íráskészség fejlesztés, írásművek felépítése, szerkesztése a szoftver segítségével. Oxford ISpeaker: felkészítés szóbeli vizsgákra, segítség prezentációk készítésében, társalgási témák és beszéd-készség fejlesztés, párbeszédgyakorlása, brit és amerikai kiejtés tanítása videók segítségével, saját kiejtés visszahallgatása. Teacher Resources: videók, óratervek, feladatlapok.

Cambridge Young Learners Tests: Starters / Movers / Flyers – Petrina Cliff

Kötetenként négy, színesen illusztrált felkészítő teszt az általános iskolás (7–12 éves) korcsoportnak, starter, A1, A2 szinten, mind a négy készség (olvasás, írás, hallott szövegértés, beszéd) felméréséhez és fejlesztéséhez. A gyakorló tesztek segítik a kisiskolás tanulókat a vizsgarutin megszerzésében: ismertetik velük, hogy milyen feladatok várnak majd rájuk egy-egy vizsgán és segítik a magabiztosság kialakulását. A sorozat szerzője maga is tapasztalt vizsgáztató, gyakorló tanár. Bármely általános iskolai kurzuskönyv hasznos kiegészítője lehet, valamint ajánljuk az ebben az évben bevezetésre kerülő nyelvi kompetenciámérésre való felkészüléshez is (Movers A1, Flyers A2).

3290 Ft

3460 Ft

3670 Ft

990 Ft

990 Ft

990 Ft

Read and Imagine – Paul Shipton

Új, szintezett olvassmány sorozat alsó és felső tagozatos általános iskolásoknak (A0 - A1 - B1)

Az új olvassmány sorozat a már jól ismert és kedvelt ismeretterjesztő *Oxford Read and Discover* sorozat testvére. Rosie, Ben és nagypapa izgalmas kalandjait követhetjük nyomon 9 nehézségi fokon (Starter – 7). A kötetek gyakorlatokat is tartalmaznak, melyek akár a fiatalabb korosztálynak szánt Cambridge Young Learners vizsgákra is hasznos felkészülést biztosítanak. Az első három szinthez hanganyag brit és amerikai változatban ingyenesen elérhető a kiadó honlapján: www.oup.com/elt/readandimagine.

Librotrade Kft.
1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel: 254-0273
Fax: 257-7472
e-mail: books@librotrade.hu
www.librotrade.hu

A könyvek megvásárolhatók:
Bookshop Kft.
1052 Budapest, Gerlőczy utca. 7.
Tel: 318-8633
e-mail: info@oupbooks.hu

Famulus Könyvesbolt
1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel: 349-3656
Fax: 288-0769
e-mail: famulus@chello.hu
www.famuluskonyv.hu